

**การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การ
บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี**

นายประวิช การะนนท์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

**The Implementation of Good Governace Principles of Sub - District
Administrative Organizations in Banmee District,
Lopburi Province**

Mr. Prawich Karanoon

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Public Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University
2010

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ   การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ชื่อและนามสกุล   นายประวิช การะนนท์

แขนงวิชา   บริหารรัฐกิจ

สาขาวิชา   วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

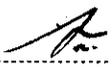
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2553

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

.....กรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
เขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ผู้ศึกษา นายประวิช การะนนท์ รหัสนักศึกษา 2513007548 **ปริญญา** รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ปภาวดี มนตรีวัต **ปีการศึกษา** 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี (2) ความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับข้อดีและปัญหาของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และ (3) เสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาประชากรทั้งหมด ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล ทั้งข้าราชการและลูกจ้างประจำ ที่ปฏิบัติงานอยู่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 20 องค์การ จำนวน 264 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.912 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า (1) การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ความคิดเห็นด้านคุณธรรมของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม ส่วนด้านหลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2) ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ มีข้อดีในระดับมาก โดยเฉพาะจะทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายและก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและสังคม ปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รองลงมา ได้แก่ องค์กรมีงบประมาณดำเนินการอย่างจำกัด และส่วน โครงสร้าง ระบบงานและอำนาจหน้าที่ ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย และ (3) ข้อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติ และค่านิยม ขอมรับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรเพิ่มขึ้นกว่าเดิม

คำสำคัญ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้ สำเร็จด้วยความกรุณาอย่างสูงจากรองศาสตราจารย์ ปภาวดี มนตรีวัต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนแนะนำแนวทางด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีตลอดเวลา จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ในการศึกษาภาคสนาม ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและบุคลากรที่ปฏิบัติงาน ในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุกๆ ท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ที่ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้สมบูรณ์ด้วยดี ความมีคุณค่าและประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญู กตเวทิตา แด่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประวิช การะนนท์

ตุลาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร	18
แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน	20
ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	40
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมา ปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	51
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการนำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
วัตถุประสงค์การวิจัย	62
วิธีดำเนินการวิจัย	62
สรุปผลการวิจัย	64
อภิปรายผล	69
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	80
ประวัติผู้ศึกษา	95

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	กรอบอัตรากำลังของข้าราชการและลูกจ้างประจำขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 24
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนข้าราชการและลูกจ้างประจำ..... 33
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ..... 37
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ..... 38
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา..... 38
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้ต่อเดือน..... 39
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามตำแหน่งงาน..... 39
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมและจำแนกในแต่ละด้าน 40
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักนิติธรรม..... 41
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักคุณธรรม..... 42
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความโปร่งใส..... 44
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักการมีส่วนร่วม..... 46
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความรับผิดชอบ..... 48

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความคุ้มค่า.....	50
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านข้อดี.....	51
ตารางที่ 4.14 สรุปภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้าน เมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านข้อดี.....	53
ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์.....	54
ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ.....	55
ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป.....	55
ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ.....	56
ตารางที่ 4.19 สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้าน เมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี.....	57
ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์.....	58
ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ.....	59
ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป.....	60
ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ.....	61

ญ

สารบัญญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ภาพที่ 2.1 บทบาทสำคัญของผู้บริหารระดับสูงเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยน คุณธรรม จริยธรรมและกระบวนทัศน์	21
ภาพที่ 2.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล	22

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี 2540 และฉบับปี 2550 จัดเป็นรัฐธรรมนูญที่มุ่งส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ทั้งนี้เพื่อความสุขของประชาชนและความสงบสุขของประเทศไทย โดยมีเจตนารมณ์หลักคือ ปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง การบริหาร ส่งเสริมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำให้ระบบการเมืองการปกครองและการบริหาร มีความสุจริต โปร่งใส การตรวจสอบอำนาจรัฐ ทำให้ระบบมีเสถียรภาพ นอกจากนี้การที่รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวข้างต้น กำหนดให้มีองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญหลายองค์กรเพื่อให้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเป็นจริง การจัดตั้งองค์กรดังกล่าวเป็นไปเพื่อ 1) คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในทางนโยบายสาธารณะ 3) การจัดระบบของกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ 4) การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และ 5) การมีเสถียรภาพของระบบการเมืองและการบริหาร โดยที่เป็นการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

เนื่องจากการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นหลักการที่สำคัญในการกำหนดกรอบและแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานและบุคลากรเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ อย่างแท้จริงดังผลงานของถวิลวดี บุรีกุล และคณะ (2547: 240) มีความเห็นสรุปสาระสำคัญได้ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลจึงเป็นเรื่องของหลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งเน้นหลักการ โดยมีใช้หลักการที่เป็นรูปแบบทฤษฎีการบริหารงาน แต่เป็นหลักการการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกัน เช่น ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2543 เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่อย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็น

พลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็ง หรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและความมีส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ตราขึ้นเพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อเกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจขององค์กรให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้สอดคล้องกับผลเฉลยการศึกษาของบรรเจิด เจริญเวช (2548) พบว่า การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรูปแบบการบริหารที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและตรงกับความต้องการของประชาชน ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ มีการพัฒนาการให้บริการในรูปแบบที่ทันสมัย จำนวนพนักงานไม่มาก แต่สามารถทำงานได้หลายอย่างในคนเดียวกัน ด้านการบริหารราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ พบว่า โครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการในภาพรวมส่วนใหญ่ไม่เพียงแต่สร้างเสร็จหรือได้แค่ผลผลิตแต่โครงการที่ดำเนินการสามารถสร้างความพึงพอใจ ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนได้เป็นอย่างดี การบริหารราชการเพื่อเกิดประโยชน์สุขของประชาชน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน พบว่า ได้กระจายอำนาจการตัดสินใจไปให้ผู้รับผิดชอบงานโดยตรง มีการควบคุมติดตามและกำกับดูแลการใช้อำนาจ และความรับผิดชอบของผู้รับมอบอำนาจ มีแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาการดำเนินงานที่เปิดเผย

จัดได้ว่าระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2543 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายหลักที่เป็นแนวปฏิบัติแก่องค์กรและบุคลากรในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม การบริหารกิจการที่ดีจัดเป็นหลักการบริหารภาครัฐแนวใหม่ที่นำมาใช้ในองค์กร ทั้งองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคธุรกิจเอกชน แต่ในที่นี่ผู้ศึกษาจะศึกษาและวิเคราะห์ในส่วนขององค์กรภาครัฐ โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ซึ่งเป็นหน่วยราชการ การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่การบริการสาธารณะตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชน การรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงปลอดภัย การจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการอำนวยความสะดวกและบริการประชาชน อันจะส่งผลต่อ

การบริหารจัดการสาธารณะมากกว่าองค์กรภาคธุรกิจเอกชน นอกจากนี้องค์การบริหารส่วนตำบลยังต้องบริหารงานให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 52 บัญญัติว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ที่สอดคล้องกับบทบัญญัติในหมวด 5 และหมวด 7

อย่างไรก็ตาม การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีอุปสรรคอยู่พอสมควร โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ได้มีการสนับสนุนการบริหารตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แต่ไม่ได้ดำเนินการอย่างจริงจัง ไม่ปรากฏผลงานต่อสาธารณะเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนในทางปฏิบัติมีผลงานที่เป็นรูปธรรมน้อยมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการที่องค์กรไม่ส่งองค์กรเข้ารับการวัดผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลกับสถาบันที่ส่งเสริมการบริหารงานด้านธรรมาภิบาลหลายองค์กร และที่มีการส่งองค์กรเข้าแข่งขันการปฏิบัติงานด้านธรรมาภิบาลแต่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและวัดผลของการทำงาน เนื่องจากองค์กรมีความคุ้นเคยการบริหารงานแบบเดิม โดยเน้นระเบียบขั้นตอนและปัจจัยนำเข้ามากกว่าผลสัมฤทธิ์ของงานตามแนวคิดการบริหารราชการของ Max Weber คือระบบองค์กรแบบ Bueaucracy เป็นการบริหารงานที่ให้ความสำคัญต่อกฎระเบียบที่เป็นลายลักษณ์อักษร มีการแบ่งงานกันทำอย่างเป็นระบบ มีสายการบังคับบัญชาที่ยืดยาว ขาดความยืดหยุ่นและมีความล่าช้า ทั้งนี้สอดคล้องแนวคิดของถวิลวดี บุรีกุล (2547: 268-269) มีความเห็นว่าอุปสรรคปัญหาในเรื่องที่สำคัญเช่น 1) คำจำกัดความที่ไม่ชัดเจนและหลากหลาย ทำให้เกิดความสับสนว่า การบริหารจัดการที่ดีคืออะไรและเกิดความเข้าใจที่ต่างกัน 2) ไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้บริหารบางคนไม่สนใจที่จะนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ เพราะเกรงว่าจะลดอำนาจของตนลง ผลประโยชน์ที่เคยได้อาจลดลง และไม่ยอมให้ใครมาตรวจสอบ 3) ระบบการเมืองการปกครองไม่เอื้ออำนวยต่อการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ เช่น อิทธิพลหรือบรรยากาศทางการเมืองการปกครองมีความขัดแย้งสูง บางครั้งมีการบริหารงานแบบเผด็จการ เป็นสองมาตรฐาน เช่นนี้คงจะมีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติได้ยาก และ 4) ไม่มีการประเมิน ไม่มีตัวชี้วัด ดังนั้นเพื่อให้องค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและทุกส่วนนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่ง โดยมีเป้าหมายเพื่อความเป็นธรรม การมีส่วนร่วมของประชาชน มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน การบริหารงานมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน และมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สุขของ

ประชาชนโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการบริหารงาน ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในสาระสำคัญของหลักการการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติว่าการบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่า การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การยกเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น อำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งจะทำให้ผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2543 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

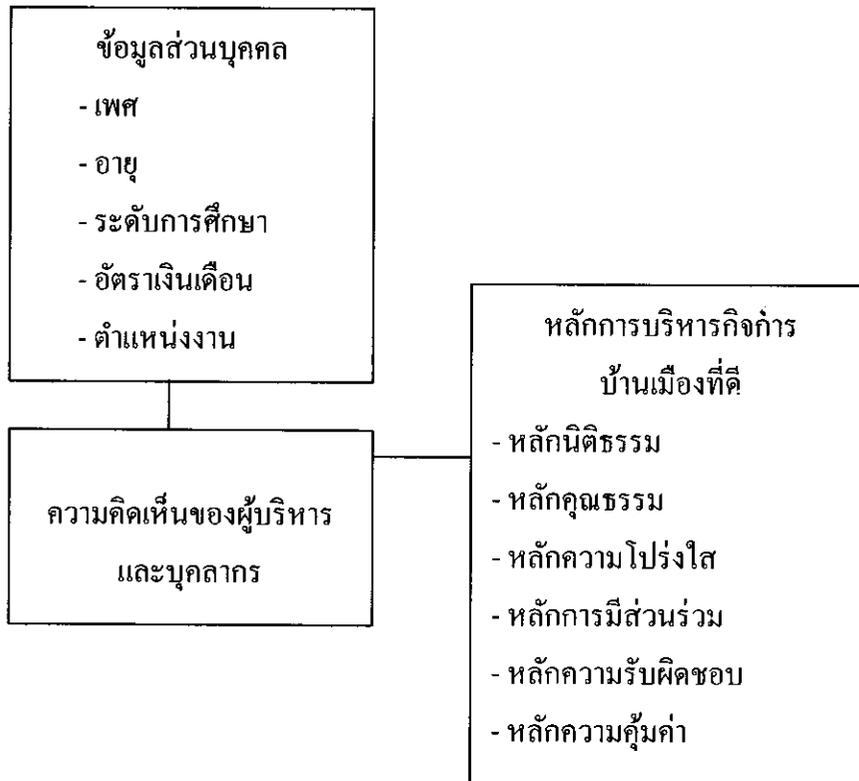
2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับข้อดีและปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

4. ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ดำเนินการภายใต้ขอบเขตแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า

4.2 ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้ำจุนการบริการส่วนตำบลและพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและลูกจ้างประจำ) ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 264 คน เป็นการศึกษาประชากรทั้งหมด

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี จำนวน 20 องค์กร

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

5.1 ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และตำแหน่งงาน

5.2 หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

5.3 หลักนิติธรรม หมายถึง การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

5.4 หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงามโดยการรณรงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

5.5 หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

5.6 หลักความมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

5.7 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

5.8 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่าสร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

5.9 ผู้บริหาร หมายถึง นายกองค้องค์การบริหารส่วนตำบล และรองนายกองค้องค์การบริหารส่วนตำบล

5.10 บุคลากร หมายถึง พนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและลูกจ้างประจำ)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาครั้งนี้จะได้รับประโยชน์ ดังนี้

6.1 ผลที่ได้จากการศึกษามีประโยชน์ต่อผู้บริหาร บุคลากร และองค์กร โดยนำข้อมูลไปปรับใช้ในการวางแผนนโยบาย การวางแผน และวิธีการดำเนินงานตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.2 เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ

6.3 เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี หนังสือ ตำรา เอกสาร บทความและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ของการศึกษา แบบสอบถาม ระเบียบวิธีศึกษา ปัญหาการศึกษาและแนวทางแก้ไขของการศึกษาให้มีความสัมพันธ์ หรือสอดคล้องกับหัวข้อ หรือส่วนอื่นๆ ของเรื่องที่ศึกษา โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
2. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับหลักการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน
4. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

1.1 ความเป็นมาของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

สมพร ใช้บางยาง (2551: 40-42) อธิบายว่าธรรมาภิบาล หรือ Good Governance หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้มีการเผยแพร่มาสู่สังคมไทยในช่วงปี พ.ศ. 2539-2540 โดยองค์กรพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งนักวิชาการและนักคิดที่มีความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญในการบริหารจัดการที่ดี เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน ความสนใจของรัฐบาลไทยได้เกิดขึ้นหลังจากมีปัญหาวิกฤตต่อเศรษฐกิจและการเงินในปี พ.ศ. 2540 รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศโดยนายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ได้ให้ความสนใจประเด็นนี้อย่างยิ่ง จึงได้มีหนังสือลงวันที่ 15 ธันวาคม 2540 ขอความร่วมมือจากมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยให้ดำเนินการค้นคว้า วิจัย เพื่อเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในการแก้ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ คณะทำงานของสถาบัน TDRI ได้ทำเอกสารเสนอต่อ นายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 เมษายน 2542 ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการ

ข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จัดทำเรื่องนี้เป็นวาระแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้มีมติเมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2542 ให้เร่งสร้างธรรมาภิบาลในหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาลให้สังคมไทย โดยจัดทำเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติได้และไม่ถูกยกเลิกเมื่อเปลี่ยนรัฐบาล

จากนั้นเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ได้มีประกาศกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุปรัชญา คังนี้ 1) เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน 2) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ 3) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ 4) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น 5) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ 6) การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน และ 7) การประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

1.2 ความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ถวิลวดี บุรีกุลและคณะ (2547: 240) อธิบายว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาลจึงเป็นเรื่องของหลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งเน้นหลักการ โดยมีใช้หลักการที่เป็นรูปแบบทฤษฎีการบริหารงานแต่เป็นหลักการการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นว่าจะนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

เช่นกันกับ UNDP (โครงการเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ) อ้างใน บุญธรรม เลิศสุชีเกษม (2547: 283) ให้นิยามความหมายของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การดำเนินการของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จะจัดการกิจการของประเทศในทุกระดับ ประกอบด้วย กลไก กระบวนการและสถาบันต่างๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงออกซึ่งผลประโยชน์ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมาย และแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกับบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ยืนอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทางสังคมและเสียงของคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสได้รับการพิจารณาในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากรเพื่อการพัฒนา

ส่วนธนาคารโลก (World Bank) อ้างใน สมพร ใช้บางยาง (2551: 49) ให้ ความหมายของธรรมาภิบาลว่า ธรรมาภิบาลเป็นลักษณะและวิถีทางของการที่มีการใช้อำนาจทาง การเมืองเพื่อจัดการงานของบ้านเมือง โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรทางเศรษฐกิจและสังคมของ ประเทศเพื่อการพัฒนา ความสำคัญของการมีธรรมาภิบาลจะช่วยให้การฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลสามารถให้บริการที่มีประสิทธิภาพ มีระบบที่ยุติธรรม มีกระบวนการกฎหมายที่อิสระที่ ทำให้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญา อีกทั้งระบบราชการ ฝ่ายนิติบัญญัติและสื่อที่มีความ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้

1.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและ สังคมที่ดี พ.ศ. 2543

ปธาน สุวรรณมงคล (2544: 256-257) อธิบายว่า หลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดี เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาค ประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอย่าง สงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริม ความเข้มแข็ง หรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติ ภัยอันตรายที่หากจะมีมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและความมี ส่วนร่วมอันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุค ปัจจุบัน

ในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรจัดหรือส่งเสริมให้สังคมไทยอยู่ บนพื้นฐานของหลักสำคัญอย่างน้อย 6 ประการ ดังนี้

1) หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคมและสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ เหล่านั้นโดยถือการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2) หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการณรงค์เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์สุจริต จริ่งใจ ขยันอดทน มี ระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

3) หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4) หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การได้สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ หรืออื่นๆ

5) หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6) หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยบรรณรักษ์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

กล่าวได้ว่าหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จัดได้ว่าเป็นหลักการที่สำคัญของแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ในปัจจุบัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดระเบียบ เพื่อให้สังคมของประเทศทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชนให้สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุขและตั้งอยู่ในความถูกต้องเป็นธรรมคือ การบริหารที่อยู่บนฐานของคุณความดีและความถูกต้อง ซึ่งถ้าเป็นการบริหารภาครัฐ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาลคือ การปกครองและการบริหารที่อยู่บนฐานของคุณความดีและความถูกต้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน ประเด็นหลักที่สำคัญที่เกี่ยวเนื่องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมาภิบาล ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารภาครัฐ เป็นต้น

1.4 องค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

องค์การสหประชาชาติ อ้างถึงใน ถวิลวดี บุรีกุล (2547: 240-242) อธิบายว่า องค์ประกอบของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมี 7 หลักการ ได้แก่

1) การมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมอาจเป็นได้ทั้งทางตรงหรือโดยผ่านสถาบันกลางหรือผู้แทน การให้ข้อมูลจากทุกกลุ่มและมีการดำเนินการให้เกิดขึ้นจริง รวมถึงเสรีภาพในการรวมกลุ่ม ก่อตั้งสมาคม และแสดงออกและจัดตั้งประชาสังคม

2) **ความโปร่งใส** คือ การตัดสินใจที่ดำเนินไปแล้วและนำไปปฏิบัติเป็นไปตามกฎระเบียบ หมายถึงการเปิดเผยข้อมูลและสามารถให้ผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจและบังคับใช้นโยบายหรือแผนเข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง นอกจากนี้ยังหมายถึงข้อมูลมีเพียงพอที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องได้เข้าถึง และการเข้าถึงต้องง่าย

3) **การมุ่งเน้นตามมติ** เป็นเรื่องของการเจรจาไกล่เกลี่ยโดยใช้คนกลางของคนที่มีความสนใจแตกต่างกันในสังคมเพื่อนำมาสู่การเกิดฉันทามติในสิ่งที่ประเด็นที่ดีที่สุดที่อยู่ในความสนใจของชุมชนทั้งหมด และวิธีที่จะบรรลุฉันทามติ ซึ่งต้องอาศัยแนวคิดที่กว้างไกลและเวลาในเรื่องที่ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ต้องการสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของมนุษย์ และจะบรรลุได้อย่างไร

4) **การตอบสนอง** มีการดำเนินการและกระบวนการที่ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้เสียภายในเวลาที่เหมาะสม

5) **ความเท่าเทียมกันและการคำนึงถึงคนทุกกลุ่ม** สมาชิกทุกคนรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีที่ยืนในสังคม และไม่รู้สึกรังเกียจถูกกีดกันออกไปจากกระแสหลักของสังคม หมายความว่ากลุ่มทุกกลุ่ม โดยเฉพาะผู้ที่มีความอ่อนแอที่สุดมีโอกาสที่จะปรับปรุงหรือคงความเป็นอยู่ที่ดีของพวกเขา

6) **ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล** กระบวนการและสถาบันที่ก่อให้เกิดผลที่บรรลุความต้องการของสังคม โดยการใช้จ่ายทรัพยากรอย่างเหมาะสม การประหยัด แต่ไม่ตระหนี่ แนวคิดประสิทธิภาพในบริบทของธรรมาภิบาลยังรวมถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนและการปกป้องสิ่งแวดล้อมด้วย

7) **ความสำนึกรับผิดชอบ** การยอมรับผิดเป็นกุญแจสำคัญของธรรมาภิบาล ไม่เพียงสถาบันของรัฐ แต่ภาคเอกชนและองค์กรประชาสังคมต่างๆ ต้องมีความสำนึกรับผิดชอบต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสีย สำนึกรับผิดชอบไม่สามารถบังคับใช้ได้โดยปราศจากการมีความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และนิติธรรม

บุญธรรม เลิศสุขีเกษม (2547: 284) อธิบายว่าองค์ประกอบของธรรมาภิบาล-บรรษัทภิบาล มี 4 ประการ ได้แก่

1) **ความรับผิดชอบ** เป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงานขององค์กรทุกประเภท ความรับผิดชอบเป็นสำนึกทางการบริหารและภาวะผูกพันที่คณะกรรมการ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับขององค์กรจะต้องยึดถือเป็นหลักในการบริหารงาน

2) **ความโปร่งใส** คือ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล-บรรษัทภิบาลที่องค์กรทุกประเภทยึดถือปฏิบัติ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและสังคม ได้ว่า การบริหารงานขององค์กรนั้นๆ เป็น ไปด้วยความถูกต้อง และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบผลการดำเนินงานได้จากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3) **การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง** คือ องค์กรจะต้องสร้างบรรยากาศ หรือ กระบวนการที่เปิดโอกาสให้กับผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ประชาชน ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กรได้เข้ามามีบทบาทในการร่วมเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย เพื่อให้ได้ทางเลือกการตัดสินใจที่ดีที่สุด

4) **ความถูกต้องดีงาม** ตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงถึงความถูกต้องดีงามในการบริหารงานคู่ได้จากการตัดสินใจ หรือกระบวนการบริหารงานภายในองค์กรนั้นเป็นไปด้วยความสุจริตถูกต้อง อยู่ในกรอบของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติต่างๆ ซึ่งความถูกต้องดีงามนี้อาจเรียกได้ว่าเป็น “จริยธรรมทางการบริหาร” ขององค์กร

1.5 พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.

2546

วราภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2547: 335-339) อธิบายว่าพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ตราขึ้นเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็นและประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ รวมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ และเนื่องจากมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำงานของข้าราชการ ดังนี้

1) **การบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน** หมายถึง การปฏิบัติราชการที่มีเป้าหมายเพื่อให้เกิดความผาสุก ความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ความสงบและความปลอดภัยของสังคมส่วนรวม ตลอดจนประโยชน์สูงสุดของประเทศ ส่วนราชการต้องดำเนินการโดยถือประชาชนเป็นศูนย์กลางที่จะได้รับการบริการจากรัฐและจะต้องมีแนวทางการบริหารราชการดังนี้

1.1 การกำหนดภารกิจของรัฐและส่วนราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

1.2 การปฏิบัติภารกิจของส่วนราชการต้องเป็นไปโดยซื่อสัตย์สุจริต สามารถตรวจสอบได้

1.3 ก่อนเริ่มดำเนินการ ส่วนราชการต้องจัดให้มีการศึกษาวิเคราะห์ผลดีและผลเสียให้ครบทุกด้าน กำหนดขั้นตอนการดำเนินการที่โปร่งใส มีกลไกตรวจสอบการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ภารกิจที่มีผลกระทบต่อประชาชนส่วนราชการต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้ครบถ้วนถึงประโยชน์ส่วนรวมที่จะได้รับจากภารกิจนั้น

1.4 หน้าที่ของข้าราชการจะต้องคอยรับฟังความคิดเห็นและความพึงพอใจของสังคมโดยรวมและประชาชนผู้รับบริการ เพื่อให้มีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

1.5 ถ้าเกิดปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินการ ให้ส่วนราชการดำเนินการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นโดยเร็ว โดยให้ส่วนราชการกำหนดวิธีปฏิบัติให้เหมาะสมกับภารกิจแต่ละเรื่อง

2) การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ส่วนราชการปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้ล่วงหน้าก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใดๆ

2.2 การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการต้องมีรายละเอียดของขั้นตอน ระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ

2.3 ต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่ ก.พ.ร. กำหนด

2.4 ถ้าการปฏิบัติภารกิจเกิดผลกระทบต่อประชาชน ส่วนราชการจะต้องดำเนินการแก้ไขผลกระทบนั้น หรือเปลี่ยนแผนปฏิบัติราชการให้เหมาะสม

3) การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

3.1 กรณีมีภารกิจเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงให้ร่วมกันกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดการบริหารแบบบูรณาการ โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

3.2 ให้ส่วนราชการมีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหัวหน้าคณะผู้แทนในต่างประเทศ เพื่อให้สามารถใช้อำนาจตามกฎหมายได้ครบถ้วนตามความจำเป็น และบริหารราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ

3.4 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนที่ปีที่สุดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

3.5 เพื่อให้การปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ส่วนราชการกำหนดเป้าหมายแผนการทำงาน ระยะเวลาแล้วเสร็จของงานหรือโครงการ และงบประมาณที่จะต้องใช้ในแต่ละโครงการและต้องเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบทั่วกัน

3.6 ให้ส่วนราชการจัดทำบัญชีต้นทุนในงานบริการสาธารณะแต่ละประเภทขึ้น และคำนวณรายจ่ายต่อหน่วยงานบริการสาธารณะที่อยู่ในความรับผิดชอบตามระยะเวลาที่กรมบัญชีกลางกำหนด และรายงานให้สำนักงานงบประมาณ และกรมบัญชีกลางทราบ

3.7 ในกรณีรายจ่ายต่อหน่วยงานบริการสาธารณะใด ของส่วนราชการใดสูงกว่ารายจ่ายต่อหน่วยงานบริการสาธารณะประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันของส่วนราชการอื่น ให้ส่วนราชการนั้นจัดทำแผนการลดรายจ่ายดังกล่าวเสนอต่อสำนักงานงบประมาณ และกรมบัญชีกลางทราบ

3.8 ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานงบประมาณ ร่วมกันจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติภารกิจที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ เพื่อรายงานคณะรัฐมนตรีสำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าภารกิจใดสมควรจะดำเนินการต่อไปหรือยุบเลิก และเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งงบประมาณของส่วนราชการในปีต่อไป

3.9 ในการจัดซื้อจัดจ้าง ให้ส่วนราชการดำเนินการโดยเปิดเผยและเที่ยงธรรม โดยพิจารณาถึงประโยชน์และผลเสียทางสังคม ภาระต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ราคา และประโยชน์ระยะยาวที่จะได้รับประกอบกัน ในกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้เป็นเหตุให้ต้องคำนึงถึงคุณภาพและการดูแลเป็นสำคัญให้สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุดในการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป

3.10 ส่วนราชการที่มีอำนาจอนุญาต อนุมัติ หรือให้ความเห็นชอบมิได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน หรือภายในระยะเวลาตามที่ส่วนราชการประกาศกำหนดและระยะเวลาการพิจารณาไว้ให้ส่วนราชการอื่นทราบแล้ว หากเกิดความเสียหายขึ้น ให้ถือว่าข้าราชการซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องและหัวหน้าส่วนราชการนั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

3.11 การสั่งราชการ โดยปกติให้กระทำเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่กรณีที่มีความจำเป็นไม่อาจสั่งเป็นลายลักษณ์อักษรในขณะนั้น จะสั่งราชการด้วยวาจาก็ได้ แต่ให้ผู้รับคำสั่งนั้นบันทึกคำสั่งด้วยวาจาไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและบันทึกรายงานให้ผู้สั่งราชการทราบ โดยอ้างอิงคำสั่งด้วยวาจา เมื่อได้ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวแล้ว

4) การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 ให้ส่วนราชการจัดให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดให้แก่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการในเรื่องนั้น โดยตรง เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยมุ่งให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วในการบริการประชาชน

4.2 ให้ส่วนราชการดำเนินการให้ข้าราชการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือโทรคมนาคมตามความเหมาะสมและกำลังงบประมาณ เพื่อลดขั้นตอน เพิ่มประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่าย โดยต้องไม่เกิดผลเสียหายแก่ราชการ

4.3 การดำเนินการตาม 4.1) และ 4.2) ให้เผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

4.4 ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือการติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้แต่แห่งจัดทำแผนภูมิขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการเปิดเผยไว้ ณ ที่ทำการและในระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าตรวจสอบได้

4.5 ให้เป็นหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่จะต้องจัดส่วนราชการภายในกระทรวงที่รับผิดชอบปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการประชาชน ร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยจัดให้มีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวต่างๆ และดำเนินการส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

4.6 ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ จัดให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการบริการประชาชนในเรื่องเดียวกันหรือต่อเนื่องกันร่วมกันจัดตั้งศูนย์บริการร่วมไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอหรือสถานที่อื่นตามที่เห็นสมควร โดยประกาศให้ประชาชนทราบ

5) การปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการ

5.1 ให้ส่วนราชการจัดให้มีการทบทวนภารกิจของตน โดยคำนึงถึงแผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบายคณะรัฐมนตรี กำลังเงินงบประมาณของประเทศ ความคุ้มค่าของภารกิจและสถานการณ์อื่นประกอบกัน หากเห็นควรยกเลิก ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงภารกิจ ให้ส่วนราชการดำเนินการปรับปรุงอำนาจหน้าที่ โครงสร้างและอัตรากำลังของส่วนราชการให้สอดคล้องกัน และเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

5.2 ให้ส่วนราชการมีหน้าที่สำรวจ ตรวจสอบและทบทวนกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและประกาศที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อดำเนินการยกเลิก ปรับปรุง หรือจัดให้มีขึ้นใหม่ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็วและผลกระทบของประชาชนเป็นสำคัญ โดยนำความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของประชาชนมาประกอบการพิจารณาด้วย

6) การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน

6.1 ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการบริการประชาชนหรือติดต่อประสานงานระหว่างส่วนราชการด้วยกัน ให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงานแต่ละงานและประกาศให้ประชาชนและข้าราชการทราบเป็นการทั่วไป

6.2 ส่วนราชการที่ได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชนหรือจากส่วนราชการด้วยกันเกี่ยวกับงานที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ให้เป็นหน้าที่ของส่วนราชการนั้นที่จะต้องตอบคำถามหรือแจ้งการดำเนินการให้ทราบภายใน 15 วัน

6.3 ให้ส่วนราชการจัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศของส่วนราชการในระบบเดียวกับที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจัดให้มีขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่จะสามารถติดต่อสอบถามหรือขอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ

7) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ

7.1 ให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระ ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ความคุ้มค่าของภารกิจ

7.2 ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ส่วนราชการประเมินโดยคำนึงถึงผลการปฏิบัติงานเฉพาะตัวของข้าราชการผู้นั้นในตำแหน่งที่ปฏิบัติ ประโยชน์และผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานที่ข้าราชการผู้นั้นสังกัดได้รับการปฏิบัติงานของข้าราชการผู้นั้น

7.3 ส่วนราชการใดดำเนินการให้บริการที่มีคุณภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งเป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน ให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินเพิ่มพิเศษเป็นบำเหน็จความชอบแก่ส่วนราชการ หรือให้ส่วนราชการใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายของส่วนราชการนั้น เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการหรือจัดสรรเป็นเงินรางวัลให้ข้าราชการในสังกัด

7.4 ส่วนราชการที่ดำเนินงานไปตามเป้าหมาย สามารถเพิ่มผลงานและผลสัมฤทธิ์โดยไม่เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายและคุ้มค่าต่อภารกิจ หรือสามารถดำเนินการตามแผนลดค่าใช้จ่ายต่อหน่วยได้ ให้ ก.พ.ร. เสนอคณะรัฐมนตรีจัดสรรเงินรางวัลเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่ส่วนราชการนั้น หรือใช้เงินงบประมาณเหลือจ่าย

สรุปได้ว่า หลักการต่างๆ ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ฉบับนี้ นับเป็นกรอบและแนวทางสำคัญในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ซึ่งหากข้าราชการทุกคน ทุกส่วนราชการยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจริงจังก็จะทำให้ประชาชนได้รับบริการที่ดีจากรัฐ การบริหารดำเนินไปอย่างมีแผน มีขั้นตอนที่เหมาะสม สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานได้อย่างชัดเจน มีประสิทธิภาพและคุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วขึ้นจากการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและการจูงใจด้วยเงินรางวัล

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

2.1 ความหมายของการบริหาร

คำว่า การบริหาร บางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือเกี่ยวกับนโยบาย ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ เช่น ปีเตอร์ เอฟ. ดร็กเกอร์ (Peter F. Drucker อ้างถึงใน <http://www.wiruch.com> ค้นคืนเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2553) อธิบายว่า การบริหารคือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ลุล่วงไป โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์กรที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์กรที่เข้ามา ร่วมกันทำงานในองค์กร คนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่นๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อผลิตสินค้า หรือบริการออกจำหน่าย และตอบสนองความพอใจให้กับสังคม

เช่นเดียวกับ อิศระ สุวรรณผล (2547: 6) ที่กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงาน หรือปฏิบัติการให้บรรลุผล ซึ่งในการดำเนินงานดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าทรัพยากรมนุษย์ เงินทุน และทรัพย์สินต่างๆ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนทักษะและเทคโนโลยีการจัดการ

2.2 องค์ประกอบทางการบริหาร

เฮนรี ฟาร์โย (Henri Fayol) อ้างถึงใน พิพัฒน์ ไทยอารี (2551: 24) เสนอองค์ประกอบทางการบริหาร 5 ประการ ได้แก่

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การ (Organizing)
- 3) การสั่งการ (Commanding)
- 4) การประสานงาน (Co-Ordination)
- 5) การควบคุม (Controlling)

ส่วน ดีเซนโซ และโรบบินส์ (De Cenzo and Robbins) อ้างถึงใน เฉลิมพงษ์ มีสมนัย (2549: 10) อธิบายว่าองค์ประกอบทางการบริหารมี 4 ประการ ได้แก่

- 1) การวางแผน (Planning)
- 2) การจัดองค์การและการวางระบบงาน (Organizing)
- 3) การนำ (Leading)
- 4) การควบคุม (Control)

2.3 ตัวแบบของการบริหาร

7 S's ของ Mckinsey (อ้างถึงใน อร่าม ศิริพันธุ์, 2551: 17-18) อธิบายว่าปัจจัยต่างๆ ตามตัวแบบ 7 S's หรือปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร ได้แก่

- 1) Shared value/ Shared vision คือ ค่านิยมหรือวิสัยทัศน์ร่วมกันของสมาชิกองค์การ
- 2) Strategy คือ กลยุทธ์ เป็นการกำหนดทิศทางการบริหารงาน
- 3) Structure คือ การกำหนดโครงสร้าง การออกแบบองค์การ ให้สามารถดำเนินการบรรลุตามแผนกลยุทธ์
- 4) System คือ ระบบภายในองค์การที่ทำให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ระบบ MIS ระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และระบบการบริหารงบประมาณ
- 5) Staff คือ บุคลากร หรือคณะทำงานในองค์การที่มีความสอดคล้องกับภาระงานและสมรรถนะของบุคลากร

6) Skill คือ ทักษะ ความสามารถของบุคลากรในองค์การในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

7) Style คือ ลีลา รูปแบบของการทำงานที่มีความเหมาะสมกับลักษณะงาน

3. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมในการทำงาน

3.1 ความหมายของกระบวนการทัศน์

คาปร้า ฟริตจ็อฟ (Capra Fritjof อ้างถึงใน อาวุธ วรรณวงศ์, 2547: 5) ให้คำนิยามว่ากระบวนการทัศน์ เป็นชุดแนวคิด ค่านิยม ความเข้าใจ รับรู้และการปฏิบัติร่วมกันของคนกลุ่มหนึ่ง ชุมชนหนึ่งที่ก่อตัวเป็นแบบแผนของทัศนเฉพาะแบบอย่างหนึ่งเกี่ยวกับความจริง ซึ่งเป็นรากฐานของวิถีในการจัดการตนเองของชุมชนนั้นๆ

Webster New World Distionary (อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ก.พ.ร.) ให้คำนิยามว่ากระบวนการทัศน์ คือ กรอบความคิด ซึ่งเป็นที่คุ้นเคยกับคนส่วนใหญ่ในชุมชนที่ใช้ในการอธิบายสภาพปัญหาหรือการวิเคราะห์ปัญหาทั่วไป

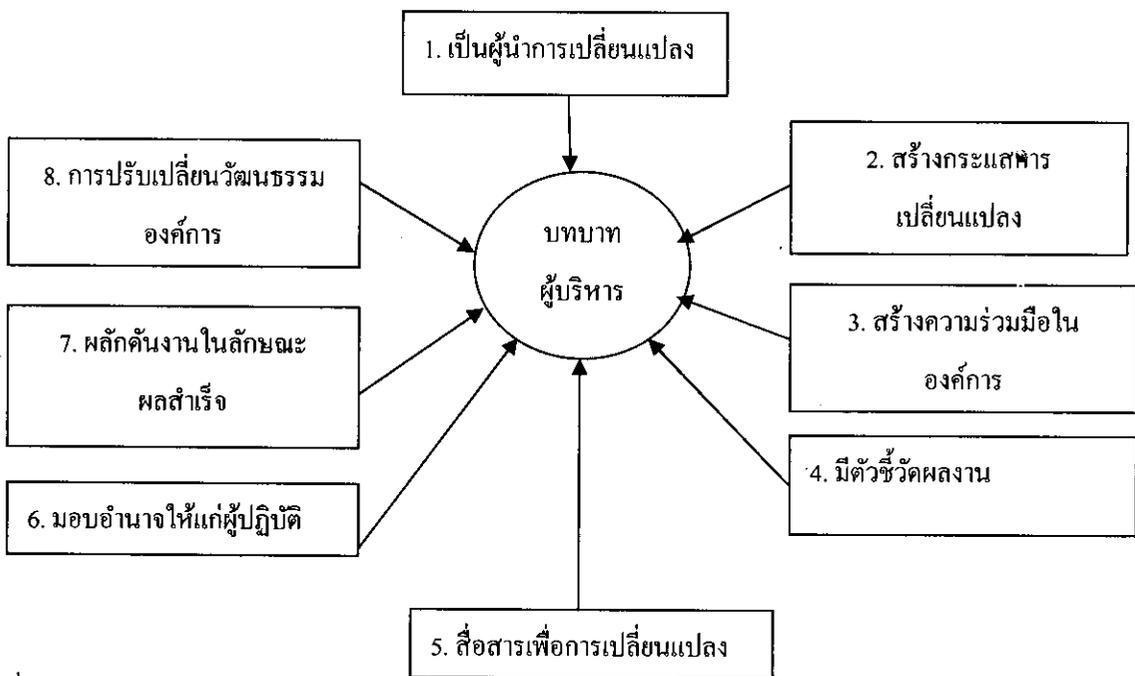
3.2 กระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมใหม่การทำงานของข้าราชการ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อธิบายว่ากระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมใหม่ที่พึงประสงค์ของข้าราชการ ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยมของระบบราชการ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นกรอบในการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ คือ I AM READY ดังนี้

- 1) ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity)
- 2) ขยันตั้งใจทำงาน (Activeness)
- 3) มีศีลธรรม คุณธรรม (Morality)
- 4) มีการเรียนรู้และปรับตัวให้ทันโลก ทันปัญหา และสิ่งท้าทายต่างๆ (Relevancy)
- 5) มุ่งเน้นประสิทธิภาพ (Efficiency)
- 6) รับผิดชอบผลงานต่อสังคม (Accountability)
- 7) มีใจและกระทำที่เป็นประชาธิปไตย มีส่วนร่วมโปร่งใส (Democracy)
- 8) มุ่งเน้นผลงาน (Yield)

3.3 วิธีการและขั้นตอนของการดำเนินงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อธิบายว่าหลักการสำคัญในการขับเคลื่อนการเสริมสร้างจริยธรรม คุณธรรมและการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ข้าราชการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จะต้องเป็นการเคลื่อนตัวในเชิงกระบวนการที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม เป็นการสร้างการเรียนรู้ให้เกิดกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเอง ด้วยความเต็มใจ ตั้งใจ การเรียนรู้เป็นเรื่องของตนเอง โดยแท้ ผู้บริหารมีหน้าที่สำคัญในการขยายขีดความสามารถและเพิ่มศักยภาพเพื่อสร้างผลงานและสร้างอนาคตอย่างต่อเนื่อง โดยผู้คนในองค์กรต่างก็เรียนรู้ถึงวิธีการที่จะเรียนรู้ด้วยกันอย่างต่อเนื่อง

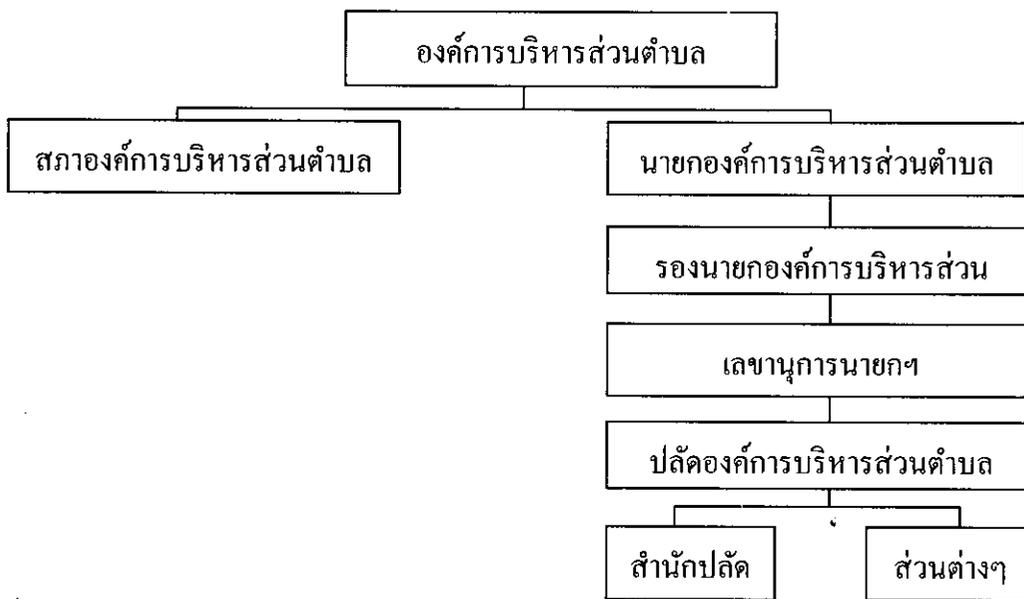
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

ภาพที่ 2.1 บทบาทสำคัญของผู้บริหารระดับสูงเพื่อผลักดันให้เกิดการปรับเปลี่ยน
คุณธรรม จริยธรรม และกระบวนทัศน์

4. ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

4.1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ 1) ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 2 คน หากมีเพียงหมู่บ้านเดียวให้มีสมาชิก 6 คน ถ้ามี 2 หมู่บ้านให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน และ 2) ฝ่ายบริหารมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประชาชนเลือกตั้งเป็นผู้บริหารท้องถิ่นและมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มาจากการแต่งตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่เกิน 2 คน ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

ที่มา: เสน่ห์ จัยโต (2548: 143)

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนวิจัยและพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบรูปแบบ และโครงสร้าง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550: 82-83) อธิบายว่าอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้แก่ มาตรา 67 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ต้องทำ ดังต่อไปนี้

1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 8) บำรุงรักษาศิลปปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

4.3 อัตรากำลังของข้าราชการและลูกจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

กรอบอัตรากำลัง 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2554 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ได้แบ่งโครงสร้างเป็น 3 ส่วน ได้แก่ สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง และส่วนโยธา

ตารางที่ 2.1 กรอบอัตรากำลังของข้าราชการและลูกจ้างประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบล	นักบริหาร	นักบริหาร	นักบริหาร	ตำแหน่ง	รวม ทั้งสิ้น
	งาน อบต.	งานคลัง	งานช่าง	อื่นๆ	
องค์การบริหารส่วนตำบลชนอม่วง	1	1	1	9	12
องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงงา	1	1	1	6	9
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนคิ่ง	1	1	1	6	9
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระพี้	1	1	1	3	6
องค์การบริหารส่วนตำบลบางขาม	1	1	1	8	11
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพึ้ง	1	1	1	13	16
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย	1	1	1	5	8
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทราย	1	1	1	9	12
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชี	1	1	1	13	16
องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ใหญ่	1	1	1	4	7

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

องค์การบริหารส่วนตำบล	นักบริหาร งาน อบต.	นักบริหาร งานคลัง	นักบริหาร งานช่าง	ตำแหน่ง อื่นๆ	รวม ทั้งสิ้น
องค์การบริหารส่วนตำบลพุดา	1	1	1	6	9
องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง	1	1	1	11	14
องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสอน	1	1	1	6	9
องค์การบริหารส่วนตำบลสนามแจง	1	1	1	11	14
องค์การบริหารส่วนตำบลสายห้วยแก้ว	1	1	1	3	6
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระเบียน	1	1	1	3	6
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต่า	1	1	1	10	13
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทรายขาว	1	1	1	5	8
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเมือง	1	1	1	6	9
องค์การบริหารส่วนตำบลหินปัก	1	1	1	7	10
รวม					204

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บรรเจิด เจริญเวช (2548) ศึกษา เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี พ.ศ. 2548 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลจากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี มีการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เหนือกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี คือ 1) ในด้านการมีส่วนร่วมของสาธารณชนมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เกือบทุกขั้นตอน 2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารพบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ซึ่งบางครั้งเสนอความเห็นผ่านสมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งในพื้นที่ 3) ด้านสุจริตและโปร่งใส พบว่าในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกระบวนการในการทำงานอย่างชัดเจน 4) ด้านกลไกทางการเมืองที่ชอบธรรมพบว่าภาพรวมการได้มาซึ่งตำแหน่งของผู้บริหารและคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลมีความชอบธรรม ประชาชนในพื้นที่ยอมรับการได้มาซึ่งตำแหน่งบริหาร

และผู้บริหารและคณะผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ด้านพันธะความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่าทีมผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบงานตามบทบาทหน้าที่ และให้การบริการประชาชนด้วยความเสียสละ ไม่เลือกปฏิบัติในการให้บริการ และ 6) ด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัล มีกลไกในการจัดกระบวนการทำงานและมีการควบคุมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รวมทั้งการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ตรงตามความต้องการของประชาชน

อาภรณ์ ชัยออน (2551) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า 1) ภายหลังจากที่เทศบาลตำบลได้นำแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปรับใช้กับการบริหารงานของเทศบาลตำบล มีผลให้มุ่งเน้นการบริหารงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น มีการจัดระบบบริหารที่เอื้อประโยชน์ต่อการให้บริการประชาชนที่รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน การลดขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ที่ยุ่งยากให้รวดเร็วขึ้น 2) หลังจากที่เทศบาลตำบลได้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารงานมุ่งเน้นการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีผลให้การบริหารงานของเทศบาลตำบลเป็นระบบ การจัดทำแผนงาน โครงการต่างๆ เน้นความต้องการของประชาชนเป็นหลัก เปิดโอกาสให้ประชาชน ภาคีรัฐ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน กิจกรรม และการบริหารงานของเทศบาลตำบล และ 3) การบริหารงานของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่ ตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในปัจจุบันยังประสบปัญหาในด้านกฎระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเทศบาลตำบล ขาดความยืดหยุ่นและซับซ้อน การบริหารยังมีระบบอุปถัมภ์อยู่ ผู้บริหารและบุคลากรบางคนยังแสวงหาประโยชน์จากรายได้การพัฒนาท้องถิ่น

จตุพร ผ่องสุข (2550) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้ 1) ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยโดยรวม 2 ด้าน คือ ด้านหลักความโปร่งใส และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ปัญหาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พบว่าการบริหารงบประมาณไม่โปร่งใส การแก้ปัญหาไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน

พระสุวิทย์ คำมูล (2550) ศึกษาเรื่อง การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในสำนักงานชั้นใน ชั้นกลาง และชั้นนอกของกรุงเทพมหานคร ไม่มีความแตกต่างกัน 2) มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัยในกลุ่มตัวแปรของแนวคิดของแวนมิเตอร์ และแวนฮอร์น ได้แก่ ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์และมาตรฐานของนโยบาย ปัจจัยด้านลักษณะหน่วยงานที่นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ปัจจัยด้านทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัย ในกลุ่มตัวแปรของตัวแบบด้านการจัดการของ วรเดช จันทรรักษ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้าง ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสถานที่ และปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ มีปัจจัยอย่างน้อย 1 ปัจจัย ในกลุ่มตัวแปรของตัวแบบด้านการพัฒนาองค์การของ วรเดช จันทรรักษ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านการทำงานเป็นทีม ปัจจัยด้านความผูกพันและการยอมรับ ต่างมีอิทธิพลต่อระดับความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร 3) ปัญหา อุปสรรคที่สำคัญคือ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ไม่มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในสำนักงานเขต จำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอต่องานที่ทำ ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานและมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ซับซ้อนและล่าช้า และ 4) ข้อเสนอแนะและพัฒนาแนวทางในการปฏิบัติงานของสำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารระดับสูงและสำนักงานเขต ควรให้ความสำคัญกับการนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในทุกหน่วยงานทุกองค์กร และข้าราชการในทุกระดับ ควรส่งเสริมการรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรในสำนักงานเขต และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็น ควรมีการพัฒนาบุคลากร เช่น มีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อนโยบาย รวมทั้งในเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรม ควรส่งเสริมจัดหางบประมาณซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆ ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำและสามารถตรวจสอบได้อย่างเที่ยงตรง ควรสนับสนุนและส่งเสริมการนำวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่กลับมาใช้ใหม่ ควรส่งเสริมให้ปฏิบัติงานเป็นทีมให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาอันนำมาซึ่งความสำเร็จจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สิทธิชัย รุ่งศรีทอง (2551) ศึกษาเรื่อง ความสำเร็จในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 2) ผลสำเร็จของการนำแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่าด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ประสบความสำเร็จอย่างมากสำหรับด้าน

หลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ด้านหลักการบริหารจัดการ และด้านหลักเทคโนโลยีและการสื่อสารค่อนข้างประสบความสำเร็จ และ 3) ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่งในเขตอำเภอจอมทองมีความแตกต่างกัน จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบุคลากรกับผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจอมทอง พบว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลสำเร็จในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่อย่างใด และการดำเนินงานตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ประสบความสำเร็จในระดับไม่มาก

สุเทพ คุณกิตติ (2548) ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

- 1) กระบวนการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น ประกอบด้วยหลักที่สำคัญ 6 ประการ คือ 1) หลักนิติธรรมและหลักคุณธรรม ได้ออกเทศบัญญัติจำนวนหลายเรื่อง โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและความยุติธรรม แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ด้านสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาบุคลากร ด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และด้านการให้บริการประชาชน 2) หลักการมีส่วนร่วม คือ ได้นำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจของเทศบาล ภายใต้แนวคิดร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ 3) หลักความรับผิดชอบ คือ ได้จัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์โดยประชาชน มีระบบการติดตามตรวจสอบผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและแจ้งไปยังผู้ร้องเรียน โดยตรง 4) หลักความโปร่งใส คือ เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการบริหารงานของเทศบาลได้หลายช่องทาง ได้แก่ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต การประชาสัมพันธ์ข่าวสารทางโทรทัศน์ สถานีวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และการติดตามการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของเทศบาล 5) หลักความคุ้มค่า คือ ได้สร้างจิตสำนึกแก่เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเพื่อการประหยัดใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและให้บริการอย่างรวดเร็ว เสมอภาคและเป็นธรรม ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดค่าใช้จ่ายงบประมาณ มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการทำงาน ใช้ระบบการรายงาน การติดตามผลและเทคนิคการบริหารงานแบบใหม่ และ 2) ปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่นสามารถหนะการประกวดและได้รับรางวัลจากสถาบันหรือองค์กรต่างๆ จำนวนหลายครั้ง พบว่า ความเห็นของคณะผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาลที่เป็นผู้บริหารประชาชนชุมชน และประชาชนมีความสอดคล้องกัน กล่าวคือทุกคนเห็นว่าปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนมีส่วนสำคัญที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความ

โปร่งใสในการบริหารงานของเทศบาล สำหรับปัจจัยด้านความเป็นธรรมและความเสมอภาคในการให้บริการ การทำงานมุ่งสู่ประชาชน มุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชน การแก้ปัญหาได้ตรงจุด ความศรัทธาในตัวผู้บริหาร และสมาชิกสภาเทศบาลความสามัคคีและความเข้มแข็งทางการเมืองมีส่วนสำคัญถัดมา ส่วนปัจจัยด้านความสนใจ ความตั้งใจและความจริงใจของผู้บริหาร การประชาสัมพันธ์ของเทศบาล การทำงานอย่างตรงไปตรงมา ความมีศักยภาพของเทศบาล ความรับผิดชอบ การกระจายอำนาจ ความมีคุณธรรม ความคุ้มค่า การสร้างจิตสำนึกและการนำไปปฏิบัติ

คุณากร กรสิงห์ (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า 1) องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ค่อนข้างมาก ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดน องค์การบริหารส่วนตำบลกลางแดด องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤชใต้ ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ค่อนข้างน้อย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองยาว และองค์การบริหารส่วนตำบลโคกหม้อ และ 2) ปัจจัยทางการเมืองและการบริหารที่ส่งผลต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจัยทางการเมืองพบว่า ปัจจัยทางการเมืองเป็นปัจจัยหลัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหาร ฝ่ายข้าราชการประจำกับฝ่ายการเมือง และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างข้าราชการในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ องค์การเอกชน ประชาชน และนักการเมืองระดับชาติ ส่วนปัจจัยทางด้านการบริหาร ได้แก่ โครงสร้าง ระบบงาน ทรัพยากรการบริหาร เช่น คน และงบประมาณ เป็นต้น

อังคณา จิตรระกุล (2550) ศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกันจุก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชายมีอายุ 30-39 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพเป็นเจ้าของที่ของรัฐ และมีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000-10,000 บาท มีระดับการ ปฏิบัติการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านหลักความมีส่วนร่วม ความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของระดับการปฏิบัติการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และรายได้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

สายลม ปิ่นรัตน์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า 1) ระดับความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กและขนาดกลางมีค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จสูงกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ 2) ปัจจัยด้านกระบวนการทัศน วัฒนธรรมและค่านิยมในการทำงาน ปัจจัยด้านการจูงใจและปัจจัยด้านสมรรถนะ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) จุดแข็งขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ การมีงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์อย่างเพียงพอ มีอิสระในการบริหารงาน จุดอ่อนคือ มีความขัดแย้งขาดความสามัคคีภายในหน่วยงาน โอกาสคือ มีหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปให้ความสำคัญและให้คำปรึกษาได้ดี อุปสรรคคือ มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลหรือผู้บริหารบ่อยและขาดความร่วมมือจากชุมชน

เจษฎาภรณ์ ยาหอม (2551) ศึกษาเรื่อง การนำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี 2 ปี จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า การนำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถทำให้การบริหารงานง่ายขึ้น การทำงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความสะดวก รวดเร็วแก่ประชาชน มีความโปร่งใสเปิดเผย และตรวจสอบได้ ส่วนหลักการบริหารที่ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญ คือ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาท้องถิ่น การสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนในการบริหารงานของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมตรวจสอบการบริหารงาน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน รวมทั้งการทำงานเชิงบูรณาการกับทุกภาคส่วน จึงส่งผลให้การบริหารงานบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการที่ดี ประกอบกับนวัตกรรมที่ดีเด่นของแต่ละแห่งทำให้ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี

รุ่งอรุณ พิมพ์หล่อน (2551) ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในภาพรวมมีสภาพการดำเนินงานในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือหลักนิติธรรม และรายชื่อ ด้านหลักนิติธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือองค์การบริหารส่วนตำบลยึดหลักและปฏิบัติตามแนวทางของกฎเกณฑ์

อย่างถูกต้อง ด้านหลักคุณธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
ดำเนินงาน โดยยึดหลักความถูกต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ได้บังคับบัญชาและสนับสนุนให้
ประชาชนพัฒนาตนเอง เช่น การส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ด้านความโปร่งใส ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมี
การประชาสัมพันธ์สิทธิและหน้าที่ของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลเชิงคานให้ประชาชนทราบ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือองค์การบริหาร
ส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องการเลือกตั้งต่างๆ ด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด คือคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงาน โครงการเป็นไปตามแผนพัฒนาสามปี
และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และด้านหลักความคุ้มค่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
องค์การบริหารส่วนตำบลใช้วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์อย่างคุ้มค่า ประหยัดและเกิดประโยชน์สูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี” ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้มีวิธีดำเนินการวิจัยที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ซึ่งดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยครอบคลุมเรื่องตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาประชากรทั้งหมด ได้แก่ นายกองตำบลการบริหารส่วนตำบล รองนายกองตำบลการบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและลูกจ้างประจำ) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 20 องค์การ จำนวน 264 คน ประกอบด้วย ข้าราชการและลูกจ้างประจำ จำนวน 204 คน นายกองตำบลการบริหารส่วนตำบลและรองนายกองตำบลการบริหารส่วนตำบล จำนวน 60 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนข้าราชการและลูกจ้างประจำ

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนประชากร (พนักงานส่วนตำบล)	จำนวนประชากร (ผู้บริหาร)
องค์การบริหารส่วนตำบลชอนม่วง	12	3
องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงงา	9	3
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนดิ่ง	9	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบางกระพี้	6	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบางขาม	11	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบางพึ้ง	16	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกล้วย	8	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านทราย	12	3
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านชี	16	3
องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ใหญ่	7	3
องค์การบริหารส่วนตำบลพุดา	9	3
องค์การบริหารส่วนตำบลโพหนอง	14	3
องค์การบริหารส่วนตำบลมหาสอน	9	3
องค์การบริหารส่วนตำบลสนามแจง	14	3
องค์การบริหารส่วนตำบลสายห้วยแก้ว	6	3
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกระเบียน	6	3
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเต่า	13	3
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองทรายขาว	8	3
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเมือง	9	3
องค์การบริหารส่วนตำบลหินปัก	10	3
รวม	204	60

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการ ศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และระดับตำแหน่งงาน ซึ่งเป็นคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และข้อดีของการนำหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบ ปลายปิด กำหนดหลักเกณฑ์ในการตอบการให้ค่าระดับ 4 ระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง มากที่สุด
- 3 หมายถึง มาก
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

2.2 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการ นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ จังหวัดลพบุรี โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

- 2.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
- 2.2 ศึกษาวัตถุประสงค์ของการศึกษา กรอบแนวคิด และขอบเขตของการศึกษา
- 2.3 นิยามศัพท์เพื่อสร้างแบบสอบถาม
- 2.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตของการศึกษาวิจัย เสนออาจารย์ที่ ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้อง ทั้งด้าน โครงสร้าง เนื้อหา และภาษาที่ใช้

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 คน ดังนี้

1) นายสุพจน์ สมสิงห์ วุฒิกการศึกษาปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำแหน่งอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

2) ว่าที่ร้อยโทอภิชาติ ภัตสร โยธิน วุฒิกการศึกษาปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลยางโทน อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

3) นายประกิจ คำสอาด วุฒิกการศึกษาปริญญาโท ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลหนองม่วง อำเภอหนองม่วง จังหวัดลพบุรี

2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนวิเคราะห์ความเที่ยงตรง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (L-Coefficient Cronbach) ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับพบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .912

2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการศึกษาวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้แจกแบบสอบถามและจัดเก็บด้วยตนเองทั้งหมด ได้แก่ นายองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและลูกจ้างประจำ) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี 20 องค์การ จำนวน 264 คน ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 252 ฉบับ หรือ 95.4%

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ในการแปลผล โดยใช้สูตรคำนวณอันตรภาคชั้น (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์, สุกมาส อังศุโชติ และอัจฉรา ชานิประศาสตร์, 2550: 9) ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{4 - 1}{4} = 0.75$$

ช่วงคะแนน

ช่วงคะแนน	3.26 – 4.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ช่วงคะแนน	2.51 – 3.25	หมายถึง	ระดับมาก
ช่วงคะแนน	1.76 – 2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ช่วงคะแนน	1.00 – 1.75	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีการทางสถิติพรรณนา ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนำมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ
- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี นำมาแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มารวบรวมเป็นหมวดหมู่แล้วจัดกลุ่มแยกออกเป็นประเด็นต่างๆ แล้วนำมาแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูล การศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษาขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ

N = 252

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	105	41.0
หญิง	14	5.30
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 เป็นเพศชาย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ

N = 252

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
18 – 30 ปี	56	22.20
31 – 40 ปี	127	50.40
41 – 50 ปี	53	21.10
51 ปีขึ้นไป	16	6.30
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาตามลำดับมีอายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 22.20 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา

N = 252

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มัธยมศึกษาตอนต้น	13	5.20
มัธยมศึกษาตอนปลาย	15	6.00
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	17	6.70
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	39	15.40
ปริญญาตรี	136	54.00
สูงกว่าปริญญาตรี	32	12.70
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมาตามลำดับ มีการศึกษาระดับ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.40 และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

N = 252

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	10	4.20
5,001 – 10,000 บาท	144	57.20
10,001 – 15,000 บาท	76	30.40
15,001 – 20,000 บาท	17	6.90
มากกว่า 20,000 บาท	5	1.30
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 57.20 รองลงมาตามลำดับมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และมีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.90

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล จำแนกตามตำแหน่งงาน

N = 252

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	12	4.80
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	6.00
นักบริหารงาน อบต.	9	3.60
นักบริหารงานคลัง	17	6.70
นักบริหารงานช่าง	16	6.30
ตำแหน่งอื่นๆ	183	72.60
รวม	252	100.00

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งอื่นๆ จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60 รองลงมาตามลำดับเป็นตำแหน่งนักบริหารงานคลัง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.70 และเป็นตำแหน่งนักบริหารงานช่าง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี**

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมและจำแนกในแต่ละด้าน

การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. หลักนิติธรรม	2.99	0.60	มาก
2. หลักคุณธรรม	3.10	0.60	มาก
3. หลักความโปร่งใส	2.99	0.64	มาก
4. หลักการมีส่วนร่วม	3.01	0.64	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	3.02	0.60	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	2.98	0.61	มาก
รวม	3.02	0.62	มาก

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็น โดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัด
ลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 โดยหลักคุณธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.10
และ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ หลักความคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
2.98

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมา ปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักนิติธรรม โดยแยกเป็นรายข้อ ดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. องค์กรของท่านกำหนดขึ้นขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ในระเบียบหรือกฎหมายอย่างชัดเจน	3.09	0.56	มาก
2. ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่าน มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด	2.90	0.55	มาก
3. องค์กรของท่านปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	3.00	0.57	มาก
4. ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเคารพสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของประชาชน	3.05	0.57	มาก
5. องค์กรของท่านออกระเบียบหรือกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตรงตามความต้องการของประชาชน	3.01	0.61	มาก
6. ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่านปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติงาน	3.00	0.61	มาก
7. องค์กรของท่าน โดยเฉพาะผู้บริหาร ได้กำหนดนโยบาย การวางแผนการปฏิบัติงาน โดยอ้างอิงระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด	2.99	0.64	มาก
8. องค์กรของท่านได้กำหนดแนวทางและหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้ในกฎหมายหรือระเบียบอย่างชัดเจนหรือไม่	3.00	0.63	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านหลักนิติธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
9. องค์กรของท่านได้สำรวจ ตรวจสอบและทบทวนระเบียบ กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิกปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม	2.88	0.66	มาก
รวม	2.99	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ในระเบียบหรือกฎหมายอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรของท่านได้สำรวจ ตรวจสอบและทบทวนระเบียบกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิก ปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักคุณธรรม โดยแยกเป็นรายชื่อ ดังนี้

ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. องค์กรของท่านได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.13	0.61	มาก
2. ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	3.03	0.61	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้านหลักคุณธรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. องค์กรของท่านให้บริการประชาชนทุกระดับ อย่างเท่าเทียมกัน	3.21	0.56	มาก
4. องค์กรของท่านใช้ระเบียบ กฎหมายกับ ประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม	3.13	0.62	มาก
5. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถสร้างความเป็นธรรม และความสมดุลแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิบัติงาน	3.15	0.63	มาก
6. องค์กรของท่านปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมทำ ให้คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรขององค์กรที่มี อยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.08	0.58	มาก
7. องค์กรของท่านปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมทำ ให้สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีระเบียบวินัย	3.06	0.59	มาก
8. องค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสตรวจสอบได้และได้รับการยอมรับจาก ประชาชน	3.03	0.63	มาก
9. องค์กรของท่านกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ยึดถือหลักคุณธรรม ให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนและสังคม	3.07	0.61	มาก
รวม	3.10	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์กรของท่านให้บริการประชาชนทุกระดับอย่างเท่าเทียมกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความโปร่งใส โดยแยกเป็นรายข้อ ดังนี้

หลักความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. องค์กรของท่านกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน	3.09	0.61	มาก
2. องค์กรของท่านได้สร้างระบบกระบวนการ การพิจารณาความดี ความชอบ และการจ่ายค่าตอบแทนตามผลงานที่เป็นธรรมและเปิดเผย	2.98	0.63	มาก
3. องค์กรของท่านได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติงาน การควบคุมภายในเพื่อสร้างความมั่นใจว่าการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจนลดความผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน	2.98	0.64	มาก
4. องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบอย่างน้อยเพียงใด	3.07	0.63	มาก
5. องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างในการดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาถึงประโยชน์และผลเสียต่อประชาชนและสังคม	3.01	0.64	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

หลักความโปร่งใส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
6. องค์กรของท่านมีการติดตามประเมินประเมินผลความพึงพอใจของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	2.96	0.65	มาก
7. องค์กรของท่านปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความโปร่งใส เปิด เผยต่อสาธารณะมากขึ้นเพียงใด	3.00	0.64	มาก
8. องค์กรของท่านเปิด โอกาสให้ประชาชน สื่อมวลชนและองค์กรอื่นมี โอกาสควบคุมฝ่ายบริหาร โดยวิธีการต่างๆ	2.88	0.66	มาก
9. องค์กรของท่านได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติการสร้างความไว้วางใจของบุคลากรและประชาชน โดยการกระจายอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน	3.01	0.60	มาก
10. องค์กรของท่านกำหนดให้มีค่าตอบแทนพิเศษสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัดและเป็นผลสำเร็จ	2.90	0.73	มาก
รวม	2.99	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรของท่านเปิด โอกาสให้ประชาชน สื่อมวลชนและองค์กรอื่นมีโอกาควบคุมฝ่ายบริหาร โดยวิธีการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยแยกเป็นรายข้อ ดังนี้

หลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ	3.11	0.65	มาก
2. องค์กรของท่านมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ	2.98	0.66	มาก
3. องค์กรของท่านจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสาธารณะ	2.95	0.62	มาก
4. องค์กรของท่านจัดตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรในระดับพื้นที่ ที่มีผู้แทนมาจากประชาชน	3.03	0.65	มาก
5. องค์กรของท่านจัดทำสัญญาประชาคม โดยสัญญาว่าจะทำอะไรให้แก่ประชาชนอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษร	2.97	0.64	มาก
6. องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมและพัฒนาสมรรถนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุด	3.06	0.60	มาก

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

หลักการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. ท่านคิดว่าองค์กรของท่านได้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องนั้นโดยตรง เพื่อความรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน	3.00	0.64	มาก
8. องค์กรของท่านจัดให้มีการทำเอกสาร จดหมายข่าวหรือวารสารเพื่อเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็นและเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กรแก่สาธารณะ	2.96	0.69	มาก
รวม	3.01	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรของท่านจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสาธารณะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความรับผิดชอบ โดยแยกเป็นรายชื่อ ดังนี้

หลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. องค์กรของท่านบริหารงานมีความรับผิดชอบต่อ คุณภาพของผลผลิตและบริการ มีความถูกต้อง ครบถ้วน ได้รับการยอมรับจากประชาชนและ ผู้เกี่ยวข้อง	3.07	0.61	มาก
2. ผู้บริหารขององค์กรของท่านส่งเสริมให้บุคลากร ทำงานที่เป็นทีมตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่ แตกต่างกันของบุคลากร	2.99	0.61	มาก
3. ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านมีความ มุ่งมั่นและตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่าง เต็มความสามารถ	3.03	0.62	มาก
4. ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่าน ปฏิบัติงานด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชน และสังคม	3.08	0.58	มาก
5. หากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดท่านคิดว่า บุคลากรขององค์กรของท่านกล้าที่จะยอมรับผลที่ เกิดจากการกระทำและยินดีแก้ไข	3.03	0.62	มาก
6. ผู้บริหารขององค์กรของท่านได้กำหนดนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยตระหนักในสิทธิ หน้าที่ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และ กระตือรือร้นในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน	3.06	0.54	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

หลักความรับผิดชอบ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
7. องค์กรของท่านกำหนดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้หรือไม่	2.94	0.63	มาก
8. ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีความทันสมัย มีคุณภาพที่ดีและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน	3.00	0.55	มาก
9. องค์กรของท่านกำหนดเป้าหมายของการบริหารงานและประกาศให้ทุกคนได้รับทราบและเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุผล เพื่อให้เกิดการประสานงานอย่างเป็นระบบและเพิ่มผลผลิตโดยรวมขององค์กร	3.01	0.60	มาก
รวม	3.02	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ด้านหลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติงานด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชน และสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้หรือไม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ในด้านหลักความคุ้มค่า โดยแยกเป็นรายชื่อ ดังนี้

หลักความคุ้มค่า	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่าน ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อ ส่วนรวม มีการออกแบบงานใหม่ วิธีการใหม่ สร้างสรรค์ผลผลิตและบริการให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น	3.00	0.65	มาก
2. องค์กรของท่านสร้างระเบียบวินัยและความ ประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณโดยพยายามลด ต้นทุนค่าใช้จ่ายและการเพิ่มผลผลิต	2.99	0.62	มาก
3. องค์กรของท่านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้าง ขีดความสามารถและใช้ประโยชน์จากบุคลากร อย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน	2.99	0.59	มาก
4. ท่านคิดว่าองค์กรของท่านมีขีดความสามารถใน การแข่งขันกับองค์กรอื่นอยู่ในระดับใด	3.06	0.63	มาก
5. องค์กรของท่านปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ของโครงการต่างๆ รวมถึงการประหยัดงบประมาณ	2.95	0.64	มาก
6. องค์กรของท่านกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์การ ปฏิบัติงาน ประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือ คล้ายคลึงกันของงานบริการ โดยจัดทำแผนการลด รายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะเพื่อความคุ้มค่า ของทรัพยากรการบริหาร	2.94	0.56	มาก
7. องค์กรของท่านจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่า ในการปฏิบัติงาน สำหรับเป็นแนวทางในการ พิจารณาว่าพันธกิจใดสมควรดำเนินการต่อไป หรือ ยุบเลิกเพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการ	2.96	0.58	มาก
รวม	2.98	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัด
ลพบุรี ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่
ท่านคิดว่าองค์กรของท่านมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับองค์กรอื่นอยู่ในระดับใดมีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.06 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดคน โยบาย หลักเกณฑ์การ
ปฏิบัติงาน ประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันของงานบริการ โดยจัดทำแผนการลด
รายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะเพื่อความคุ้มค่าของทรัพยากรการบริหารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดีการนำหลักการ
บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
บ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยแยกเป็นรายข้อ ดังนี้

ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถบรรลุผลตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรก่อให้เกิด ประโยชน์สุขแก่ประชาชนและสังคม	3.28	0.56	มากที่สุด
2. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรจะเกิดความเชื่อมั่นนำมาซึ่ง ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	3.23	0.58	มาก
3. ท่านคิดว่าข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรอยู่บนหลักการ บริหารงานที่เป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบ ได้ มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานและมีความ รับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำมากน้อยเพียงใด	3.22	0.55	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
4. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมีความเหมาะสม สอดคล้อง กับนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามา ใช้ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด	3.08	0.67	มาก
5. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถลด ระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติงานขององค์กร ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการใช้จ่าย งบประมาณ	3.24	0.54	มาก
6. ท่านคิดว่าหลักสาระสำคัญของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีสามารถพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่การบรรลุประสิทธิภาพและ ประสิทธิผลของการบริการสาธารณะอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน	3.21	0.53	มาก
7. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง ที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรจะสามารถลดการกระทำผิด วินัย การทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณ ของบุคลากรในองค์กร	3.21	0.53	มาก
รวม	3.21	0.65	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมเกี่ยวกับข้อดีในการนำ
หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่
จังหวัดลพบุรี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าการ
นำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และ
เป้าหมายขององค์กรก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 และข้อที่
มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมี
ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้เป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 4.14 สรุปภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ	จำนวน (คน)
1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์	35
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ	43
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป	19
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ	9
รวม	106

จากตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมจำนวน 106 คน โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณมากที่สุดจำนวน 43 คน รองลงมาตามลำดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์จำนวน 35 คน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไปจำนวน 19 คน

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์

ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์	จำนวน (คน)
- บุคลากรขององค์กรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี	11
- ผู้บริหารและบุคลากรนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมา ใช้ในการปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง	2
- การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีการใช้ระบบอุปถัมภ์มากกว่า ระบบคุณธรรม ทำให้องค์กรได้คนที่ขาดคุณภาพมาทำงาน	9
- บุคลากรไม่เพียงพอและการทำงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	5
- บุคลากรขาดความสามัคคีและจรรยาบรรณในการทำงานยังคง ใช้วิธีการบริหารตามความเคยชินแบบเดิมและไม่ทำตามกฎระเบียบ ที่กำหนดไว้	4
รวม	35

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ ประสบปัญหา มากที่สุดในเรื่อง บุคลากรขององค์กรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ มีการใช้ระบบอุปถัมภ์มากกว่าการใช้ระบบหลักคุณธรรม ทำให้องค์กรได้คนที่ขาดคุณภาพมาทำงาน และบุคลากรไม่เพียงพอและการทำงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณ

ปัญหาด้านงบประมาณ	จำนวน (คน)
- งบประมาณดำเนินการขององค์กรมีจำกัด	34
- การบริหารงบประมาณมีความคลุมเครือ แผนงานด้านการเงินไม่ชัดเจน ไม่ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดความรู้ในหลักการบริหารงบประมาณ	3
- การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในองค์กร บางครั้งขัดกับนโยบายของผู้บริหาร ทำให้ไม่สามารถใช้ได้เต็มที่	1
- รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้องค์กรน้อยลงกว่าเดิม	5
รวม	43

จากตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านงบประมาณประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง งบประมาณดำเนินการขององค์กรมีจำกัด รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้องค์กรน้อยลงกว่าเดิม และการบริหารงบประมาณมีความคลุมเครือ แผนงานด้านการเงินไม่ชัดเจน ไม่ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดความรู้ในหลักการบริหารงบประมาณตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป

ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (คน)
- บุคลากรขององค์กรไม่เข้าใจหลักการทำงาน ขาดความรู้ตามตำแหน่งหน้าที่ และไม่คอยตั้งใจทำงาน	4
- ผู้บริหารและหัวหน้างานขาดความสนใจนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร และยึดหลักการทำงานตามความเคยชินแบบเดิม	2
- ประชาชนเรียกร้องและมีความต้องการพัฒนาด้านต่างๆ ที่หลากหลาย	1
- ผู้บริหาร หรือหัวหน้างานมีความขัดแย้งกัน ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอยู่ในระดับหนึ่งเท่านั้น	1

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (คน)
- โครงสร้าง ระบบงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย เช่น โครงสร้างเป็นแนวตั้งการทำงานมีหลายขั้นตอน มีความล่าช้า ส่วนระบบงานขาดความยืดหยุ่น คล่องตัว เพราะขาดการประสานงานที่ดีระหว่างข้าราชการฝ่ายการเมืองและข้าราชการฝ่ายประจำ และส่วนอำนาจหน้าที่ของบุคลากรขาดความชัดเจนมีการก้าวก่ายอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน	8
- นโยบายของผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	3
รวม	19

จากตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง โครงสร้าง ระบบงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมาย รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ บุคลากรขององค์กรไม่เข้าใจหลักการทำงาน ขาดความรู้ตามตำแหน่งหน้าที่และไม่ค่อยตั้งใจทำงาน และนโยบายของผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ

ปัญหาด้านอื่นๆ	จำนวน (คน)
- ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรและขาดความสามัคคี	4
- ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้บริหารและบุคลากร	2
- บุคลากรขององค์กรไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ เช่น กระทำผิดวินัย ขาดความกระตือรือร้น และไม่รับฟังความเห็นของผู้อื่น	3
รวม	9

จากตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาด้านอื่นๆ ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่อง ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรและขาดความสามัคคี รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ บุคลากรขององค์กรไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ และปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบของผู้บริหารและบุคลากรตามลำดับ

4.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตารางที่ 4.19 สรุปภาพรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ	จำนวน (คน)
1. ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์	34
2. ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ	33
3. ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป	16
4. ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ	9
รวม	92

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมจำนวน 92 คน โดยข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์มากที่สุดจำนวน 34 คน รองลงมาตามลำดับมีข้อเสนอแนะด้านงบประมาณจำนวน 33 คน และมีข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 16 คน

ตารางที่ 4.20 ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์

ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์	จำนวน (คน)
- สรรหาบุคลากรให้เพียงพอทุกตำแหน่งงาน	8
- รับคนที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงาน	3
- ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติ และค่านิยม ยอมรับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	14
- ผู้บริหารควรนำระบบการบริหารงานแบบใหม่มาใช้แทนแบบเดิม โดยเน้นการจูงใจด้วยรางวัล เน้นคุณค่าของมนุษย์และการบริหารทุนมนุษย์	4
- ให้ผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรในองค์กรมีการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เป็นรูปธรรมชัดเจน	5
รวม	34

จากตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์ มากที่สุดในเรื่อง ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติ และค่านิยม ยอมรับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ สรรหาบุคลากรให้เพียงพอทุกตำแหน่งงาน และให้ผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรในองค์กรมีการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เป็นรูปธรรมชัดเจนตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ	จำนวน (คน)
- รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับภารกิจที่รับผิดชอบ	7
- รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรเพิ่มขึ้นกว่าเดิม	13
- องค์กรควรบริหารจัดการงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่าจัดทำแผนการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจนและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น	8
- ให้ผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรในองค์กรยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในเรื่องการสร้างระเบียบวินัยการใช้จ่ายงบประมาณอย่างประหยัด และคุ่มค่า	3
- ผู้บริหารควรอนุมัติโครงการที่มีความจำเป็น ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาของประชาชนตามลำดับจริงๆ เพื่อประหยัดงบประมาณ	2
รวม	33

จากตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะด้านงบประมาณมากที่สุดในเรื่อง รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรเพิ่มขึ้นกว่าเดิม รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ องค์กรควรบริหารจัดการงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจนและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับภารกิจที่รับผิดชอบ ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป	จำนวน (คน)
- จัดประชุม ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจหลักการทำงาน ตลอดจนติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ	6
- ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาทั้งผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมาก รับผิดชอบ อำนาจหน้าที่มากขึ้น	2
- ควรปรับปรุงระบบงานด้านบทบาท อำนาจหน้าที่ และการจัดองค์การอย่างชัดเจนและเปิดเผย เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว และเกิดผลสัมฤทธิ์	3
- ควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ให้สอดคล้องกันเป็นแนวทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน และบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน	5
รวม	16

จากตารางที่ 4.22 ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป มากที่สุดในเรื่อง จัดประชุม ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจหลักการทำงาน ตลอดจนติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา 2 เรื่อง ได้แก่ ควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานให้สอดคล้องกันเป็นแนวทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน และบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน และควรปรับปรุงระบบงานด้านบทบาท อำนาจหน้าที่ และการจัดองค์การอย่างชัดเจนและเปิดเผย เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ	จำนวน (คน)
- การสร้างความสามัคคี การเข้าใจกัน และยอมรับซึ่งกันและกันของบุคลากร ตลอดจนยึดค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต และมีระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	5
- ผู้บริหารและบุคลากรควรดำเนินฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมากขึ้น	4
รวม	9

จากตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ มากที่สุดในเรื่อง การสร้างความสามัคคี การเข้าใจกัน และยอมรับซึ่งกันและกันของบุคลากร ตลอดจนยึดค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต และมีระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รองลงมา ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรควรดำเนินฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมากขึ้น ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

1.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับปัญหาและข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

1.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและลูกจ้างประจำ) ที่ปฏิบัติงานอยู่ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติและข้อดี และคำถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

2.3 การทดสอบแบบสอบถาม

การทดสอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้นทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจให้คะแนนวิเคราะห์ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (L-Coefficient Cronbach) ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับพบว่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .912

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือ พร้อมแบบสอบถามไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละองค์กร และประสานงาน โดยตรงกับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้แบบสอบถามกลับคืน 252 ฉบับ หรือ 95.4%

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ (Percentage)

2.5.2 วิเคราะห์ข้อมูล หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่นำมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และข้อดีของการนำหลักดังกล่าวมาปฏิบัติ โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

2.5.3 วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มารวบรวมเป็นหมวดหมู่แล้วจัดกลุ่มแยกออกเป็นประเด็นต่าง ๆ แล้วนำมาแจกแจงความถี่ และสรุปเนื้อหาบรรยายประกอบตาราง

3. สรุปผลการวิจัย

3.1 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 58.30 เป็นเพศชาย จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 41.70 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มากที่สุด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 50.40 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 57.20 และมีตำแหน่งอื่นๆ มากที่สุด จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 72.60

3.2 สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

3.2.1 วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจังหวัดลพบุรี

ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ 1) ด้านหลักนิติธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 รองลงมาตามลำดับได้แก่ 2) ด้านหลักคุณธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 3) ด้านความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และ 6) ด้านหลักความคุ้มค่ามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98

1) ด้านหลักนิติธรรม ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์การของท่าน กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ในระเบียบหรือกฎหมายอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเคารพสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพของประชาชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 องค์การของท่านออกระเบียบหรือกฎหมายเกี่ยวกับ

การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตรงตามความต้องการของประชาชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ องค์กรของท่านได้สำรวจ ตรวจสอบและ ทบทวนระเบียบ กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิก ปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ให้ ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

2) ด้านหลักคุณธรรม ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและ บุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์กรของท่าน ให้บริการประชาชนทุกระดับอย่างเท่าเทียมกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ ท่านคิด ว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถสร้างความเป็นธรรมและ ความสมดุลแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 องค์กรของท่านได้กำหนด มาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และสำหรับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03

3) ด้านความโปร่งใส ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและ บุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์กรของท่าน กำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบมากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนและสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการ จัดซื้อจัดจ้างในการดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาถึงประโยชน์และผลเสียต่อประชาชนและ สังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ ประชาชนสื่อมวลชนและองค์กรอื่นมีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหารโดยวิธีการต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88

4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหาร และบุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ องค์กรของท่าน เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการดำเนินการในเรื่อง

ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะได้รับจากการมีส่วนร่วมและพัฒนาสมรรถนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 องค์กรของท่านจัดตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรในระดับพื้นที่ ที่มีผู้แทนมาจากประชาชนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ องค์กรของท่านจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสาธารณะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.95

5) ด้านหลักความรับผิดชอบ ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติงานด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชนและสังคมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ องค์กรของท่านบริหารงานมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของผลผลิตและบริการ มีความถูกต้อง ครบถ้วน ได้รับการยอมรับจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.07 ผู้บริหารขององค์กรของท่าน ได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้หรือไม่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

6) ด้านหลักความคุ้มค่า ผลการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ท่านคิดว่าองค์กรของท่านมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับองค์กรอื่นอยู่ในระดับใดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มีการออกแบบงานใหม่ วิธีการใหม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 องค์กรของท่านสร้างระเบียบวินัยและความประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพยายามลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและการเพิ่มผลผลิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.99 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ องค์กรของท่านกำหนดนโยบายหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน ประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันของงานบริการ โดยจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะเพื่อความคุ้มค่าของทรัพยากรการบริหารมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.94

3.2.2 วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรเกี่ยวกับ ข้อดีและปัญหาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ท่านคิดว่า การนำ หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติทำให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขององค์กรและก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 รองลงมา 3 ข้อ ได้แก่ ท่านคิดว่า การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถลด ระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติงานขององค์กรก่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการใช้จ่าย งบประมาณมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 ท่านคิดว่า การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติใน องค์กรจะเกิดความเชื่อมั่นนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.23 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ ท่านคิดว่า การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมีปัญหาและอุปสรรคในการ ปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08

ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือบุคลากรขององค์กรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จำนวน 11 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีการใช้ระบบอุปถัมภ์มากกว่าระบบ คุณธรรม ทำให้องค์กรได้คนที่ขาดคุณภาพมาทำงาน จำนวน 9 คน และบุคลากรไม่เพียงพอและการ ทำงานไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จำนวน 5 คน

ปัญหาด้านงบประมาณกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ งบประมาณดำเนินการขององค์กรมีจำกัดจำนวน 34 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ รัฐบาลจัดสรร งบประมาณให้องค์กรน้อยลงกว่าเดิมจำนวน 5 คน การบริหารงบประมาณมีความคลุมเครือ แผนงานด้านการเงินไม่ชัดเจน ไม่ดำเนินการตามระเบียบกฎหมาย และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาด ความรู้ในหลักการบริหารงบประมาณจำนวน 3 คน

ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไปกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ โครงสร้าง ระบบงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการให้บรรลุ เป้าหมาย จำนวน 8 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรไม่เข้าใจหลักการทำงาน ขาด ความรู้ตามตำแหน่งหน้าที่และไม่ค่อยตั้งใจทำงานจำนวน 4 คน และนโยบายของผู้บริหารส่วนใหญ่ ไม่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจำนวน 3 คน

ปัญหาด้านอื่นๆ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรและขาดความสามัคคีจำนวน 4 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ บุคลากรขององค์กรไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้จำนวน 3 คน และปัญหาการทุจริตประพฤตินิชอบของผู้บริหารและบุคลากรจำนวน 2 คน

3.2.3 วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางส่งเสริมการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติและค่านิยม ขอมรับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีจำนวน 14 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ สรรหาบุคลากรให้เพียงพอทุกตำแหน่งงานจำนวน 8 คน และให้ผู้บริหาร หัวหน้างานและบุคลากรในองค์กรมีการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เป็นรูปธรรมชัดเจนจำนวน 5 คน

ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะ คือรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้องค์กรเพิ่มขึ้นกว่าเดิมจำนวน 13 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ องค์กรควรบริหารจัดการงบประมาณอย่างประหยัด คุ่มค่า จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจนและมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นจำนวน 8 คน และรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับการกิจที่รับผิดชอบจำนวน 7 คน

ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะ คือจัดประชุม ฝึกอบรม และพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความเข้าใจหลักการทำงาน ตลอดจนติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอจำนวน 6 คน รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ ควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบ กฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานให้สอดคล้องกันเป็นแนวทางเดียวกันในการปฏิบัติงาน และบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเข้มงวด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานจำนวน 5 คน และควรปรับปรุงระบบงานด้านบทบาท อำนาจหน้าที่ และการจัดองค์การอย่างชัดเจนและเปิดเผย เพื่อให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัว และเกิดผลสัมฤทธิ์จำนวน 3 คน

ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีข้อเสนอแนะ คือการสร้างสามัคคี การเข้าใจกัน และยอมรับซึ่งกันและกันของบุคลากร ตลอดจนยึดค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์ สุจริต และมีระเบียบวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่นจำนวน 5 คน รองลงมาตามลำดับได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรควรดำเนินฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรมากขึ้นจำนวน 4 คน

4. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี พบว่าผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

4.1 การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

4.1.1 ด้านหลักนิติธรรม ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.99 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะองค์กรได้กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยอิงระเบียบหรือกฎหมายอย่างชัดเจน ทำให้ผู้บริหารและบุคลากรยึดหลักและปฏิบัติตามแนวทางของกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอังคณา จิตระกูล (2550) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาระดับการปฏิบัติการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกันจูง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4.1.2 ด้านหลักคุณธรรม ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.10 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะองค์กรให้บริการประชาชนทุกระดับอย่างเท่าเทียมกันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 มีการใช้ระเบียบ กฎหมายกับประชาชนทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ทำให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสตรวจสอบได้และได้รับการยอมรับจากประชาชน ซึ่งหากพิจารณา พบว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุเทพ คุณกิตติ (2548: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครขอนแก่น

ประกอบด้วยหลักที่สำคัญ 6 ประการ เช่น หลักนิติธรรมและหลักคุณธรรม ได้ออกเทศบัญญัติ จำนวนหลายเรื่อง โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอภาคและความยุติธรรม

4.1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 2.99 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะองค์กรกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทราบ เช่น ประชาสัมพันธ์ สิทธิและหน้าที่ของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรให้ประชาชนได้รับทราบ โดยผ่านช่องทางหอกระจายข่าวเสียงตามสาย บอร์ดประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ซึ่งหากพิจารณาพบว่า มีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเจษฎาภรณ์ ยาหอม (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การนำหลักเกณฑ์ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี 2 ปี จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าการนำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สามารถทำให้การบริหารงานง่ายขึ้น การทำงานเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความสะดวก รวดเร็วแก่ประชาชน มีความโปร่งใส เปิดเผย และตรวจสอบได้ การยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาท้องถิ่น

4.1.4 ด้านการมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 3.01 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะองค์กรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะในการดำเนินการในเรื่องต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะได้รับการมีส่วนร่วมและพัฒนาสมรรถนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่และเกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งหากพิจารณา พบว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบรรเจิด เจริญเวช (2548) ที่ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี พ.ศ. 2548 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลจากการศึกษาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีมีการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เหนือกว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี คือ 1) ในด้านการมีส่วนร่วมของสาธารณชนมีการเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เกือบทุกขั้นตอน และ 2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร พบว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ซึ่งบางครั้งเสนอความเห็นผ่านสมาชิกสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้งในพื้นที่

4.1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.02 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรปฏิบัติงานด้วยความสำนึก รับผิดชอบต่อประชาชนและสังคม เช่น รับผิดชอบต่อคุณภาพของผลผลิตและบริการให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ได้รับการยอมรับจากประชาชนและผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งหากพิจารณา พบว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรุ่งอรุณ พิมพ์หล่อน (2551) ที่ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย พบว่าด้านหลักความรับผิดชอบ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินงาน โครงการเป็นไปตามแผนพัฒนาสามปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

4.1.6 หลักความคุ้มค่า ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.98 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะผู้บริหารและบุคลากรปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มีการออกแบบงานใหม่ วิธีการใหม่ สร้างสรรค์ผลผลิตและบริการให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น และได้พัฒนาองค์กรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับองค์กรอื่น ซึ่งหากพิจารณาพบว่ามีความสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่บัญญัติให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็นและประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก และได้รับการตอบสนองความต้องการ

4.2 ข้อดีการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติ ในองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

4.2.1 ข้อดีของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผลการวิจัยพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.21 ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนและสังคม และสามารถลดระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติงานขององค์กร ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งหากพิจารณาพบว่ามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิทธิชัย รุ่งศรีทอง (2551: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่าผลสำเร็จของการนำแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาใช้ในการบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วมด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ประสบความสำเร็จอย่างมากสำหรับด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักความคุ้มค่า ด้าน

หลักการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ ด้านหลักการบริหารจัดการ และด้านหลักเทคโนโลยีและการสื่อสารค่อนข้างประสบความสำเร็จ

แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของจตุพร ผ่องสุข (2550: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสาเหตุน่าจะเป็นเพราะความแตกต่างของประชากรและกลุ่มตัวอย่างและวัตถุประสงค์ของการศึกษา กล่าวคือ ประชากร และวัตถุประสงค์ การศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เป็นคณะผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเห็น ปัญหาและแนวทางส่งเสริมของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร ขณะเดียวกันประชากรกลุ่มตัวอย่างและวัตถุประสงค์การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด คือ ประชาชนในเขตพื้นที่ที่ศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นย่อมมีความเห็นต่อการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์การบริหารส่วนตำบลต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.1.1 จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าปัญหาจากการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์ ประสบปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง บุคลากรขององค์กรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารควรสนับสนุน ส่งเสริมให้บุคลากรฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทัศนคติ และค่านิยม ยอมรับแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมและค่านิยมการทำงานใหม่ที่พึงประสงค์ของบุคลากร และสนับสนุน ส่งเสริมบุคลากรไปสัมมนา ศึกษาดูงาน

องค์กรที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) คือ I AM READY กระบวนทัศน์วัฒนธรรม และค่านิยมใหม่การทำงานของข้าราชการ

5.1.2 เนื่องจากงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ประสบปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง งบประมาณดำเนินการขององค์กรมีจำกัด ดังนั้นรัฐบาลควรมีการจัดสรรงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอ เพื่อให้้องค์การบริหารจัดการตามพันธกิจบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และผู้บริหารควรคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรจัดระบบการเบิกจ่ายงบประมาณด้วยความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

5.1.3 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป ประสบปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง โครงสร้าง ระบบงานและอำนาจหน้าที่ของบุคลากร ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการ ให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นผู้บริหารควรปรับปรุงนโยบายและแนวทางปฏิบัติงาน โดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้กิจกรรมหรืองานมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากร และประชาชนในการปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพราะผู้นำหรือผู้บริหารมีส่วนที่สำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรให้มีความทันสมัย มีขีดความสามารถในการแข่งขันกับองค์กรอื่น เป็นการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นไปตามแนวคิดการบริหารงานแบบสมดุล (Balanced Scorecard) ของ โรเบิร์ต เอส แคนปแลน และ เดวิด พี นอร์ตัน (Robert S. Kaplan and David P. Norton) ที่ให้ความสำคัญการวัดผลสำเร็จของงานหรือคุณค่าของความสำเร็จ เช่น ด้านการเรียนรู้และการเติบโตขององค์กร

5.1.4 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าปัญหาด้านอื่นๆ ประสบปัญหาหนักที่สุดในเรื่อง ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากรและขาดความสามัคคี รองลงมา ได้แก่ บุคลากรขององค์กรไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่องค์กรได้กำหนดไว้ ดังนั้นผู้บริหารควรนำแนวคิดการทำงานเป็นทีมมาใช้ในการบริหารงานขององค์กร ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา และควรปรับปรุงความผูกพันและการยอมรับซึ่งกันและกันของบุคลากร อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร เพราะการบริหารขององค์กรยุคใหม่เน้นผลสัมฤทธิ์ของงานมากกว่ากระบวนการหรือปัจจัยนำเข้า และเน้นการสร้างแรงจูงใจและให้รางวัลตอบแทนตามผลงาน ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นไปตามกับแนวคิดการจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) ของ โจนาธาน บอสตัน และคณะ (Jonathan Boston) ที่ให้ความสำคัญของการบริหารงาน คือ ปรับเปลี่ยนจากการให้ความสำคัญการรับผิดชอบต่อกระบวนการทำงานมาเน้นการรับผิดชอบต่อผลสัมฤทธิ์แทน

5.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี และอำเภออื่นในจังหวัดลพบุรี เพื่อให้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร อันจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน การวางแผน และแนวทางปฏิบัติของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์กรให้เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกินความจำเป็นและประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง ข้อเสนอแนะดังกล่าวเป็นไปตามมาตรา 3/1 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 บัญญัติให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการ และการสั่งการให้ส่วนราชการและข้าราชการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

5.2.2 ควรศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี เช่น ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จด้านโครงสร้างขององค์กร ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ด้านระบบงานขององค์กร ด้านรูปแบบการบริหารขององค์กร ด้านบุคลากรขององค์กร ด้านความรู้และทักษะขององค์กร ด้านค่านิยมร่วมขององค์กร และด้านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิด 7S's ของ McKinsey ที่เสนอใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ค่านิยมร่วมหรือวิสัยทัศน์ร่วม กลยุทธ์ โครงสร้าง ระบบ คณะทำงานหรือบุคลากร ทักษะของบุคลากร และรูปแบบขององค์กร

5.2.3 ควรศึกษาดูตาม และประเมินผลการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร เพื่อนำข้อมูลและข้อสังเกตที่ได้จากติดตาม และประเมินผลการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรมาใช้ในการตัดสินใจ การปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คุณากร กรสิงห์ (2550) “การศึกษาเปรียบเทียบการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครสวรรค์” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการเมืองและปกครอง) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- จตุพร ผ่องสุข (2550) “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล โลกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- เจษฎาภรณ์ ยาหอม (2551) “การนำหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปใช้ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี 2 ปี จังหวัดศรีสะเกษ” รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ถวิลวดี บุรีกุล และคนอื่นๆ (2547) “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน้าที่ 10 หน้า 229–272 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- _____ (2547 ก) “การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน้าที่ 10 หน้า 229–272 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- บุญธรรม เลิศสุขีเกษม (2547) *คู่มือการสอบปลัดอำเภอ* กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์
- บรรเจิด เจริญเวช (2552?) “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี พ.ศ. 2548 จังหวัดสุราษฎร์ธานี” วารสารการพัฒนาท้องถิ่น 4, 1 (กันยายน – ธันวาคม): 176 – 185
- พระสุวิทย์ คำมูล (2550) “การนำนโยบายการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติในสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ปธาน สุวรรณมงคล (2544) *รวมกฎหมายการเมืองและการบริหารเล่ม 1* กรุงเทพมหานคร สำนักการพิมพ์

- รุ่งอรุณ พิมพ์หล่อน (2551) “ยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
 ถัดจากวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาส อังค์โชติ และอัจฉรา ชำนิประศาสตร์ (2550?) สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิคการใช้ spss กรุงเทพมหานคร มีสชั้นมีเดีย
- วารภรณ์ รุ่งเรืองกลกิจ (2547) “รัฐประศาสนศาสตร์กับการทำงานของข้าราชการ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 13 หน้า 314 – 360 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) (ม.ป.ป.) “คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี” ม.ป.ท.
- เสน่ห์ จุ้ยโต (2548) “การบริหารการพัฒนาการบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารการพัฒนา* หน่วยที่ 2 หน้า 86 – 167 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- สุเทพ คุณกิตติ (2548) “หลักธรรมาภิบาลกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยศึกษาเพื่อการพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- ส่วนวิจัยและพัฒนาระบบ รูปแบบและโครงสร้าง สำนักพัฒนาระบบรูปแบบ และโครงสร้างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2550) ม.ป.ท.
- สิทธิชัย รุ่งศรีทอง (2551) “ความสำเร็จในการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สายลม ปิ่นรัตน์ (2550) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- สมพร ใ้บางยาง (2551) *จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร* กรุงเทพมหานคร แอคทีฟพริ้นท์
- อิสระ สุวรรณบลด (2547) “การพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 1 หน้า 2 – 55 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

- องค์การสหประชาชาติ อ้างถึงใน ถวิลวดี บุรีกุล (2547) “หลักการ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 10 หน้า 229 – 272 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- อังคณา จิตระกุล (2550) “การศึกษาระดับการปฏิบัติการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลกันจุก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์” รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- อาภรณ์ ชัยออน (2551) “การประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของเทศบาลตำบล ในจังหวัดเชียงใหม่” การศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- De cenzo and Robbins. (1996) อ้างถึงใน เฉลิมพงษ์ มีสมนัย (2549) “หลักการบริหารกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์* หน่วยที่ 1 หน้า 1 – 57 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- Drucker, F Peter. (<http://www.wiruch.com>) Retrieved June 19, 2010
- Fritjof, Capra. อ้างถึงใน อาวุธ วรรณวงศ์ (2547) “กระบวนการทัศน์การบริหารภาครัฐ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารภาครัฐ* หน่วยที่ 11 หน้า 2 – 44 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- Fayol, Henri. อ้างถึงใน พิพัฒน์ ไทอารี (2551) “ทฤษฎีองค์การในยุคคลาสสิก” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารองค์การ* หน่วยที่ 1 หน้า 1 – 34 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- Mckinsey. อ้างถึงใน อร่าม ศิริพันธุ์ (2551) “สภาพแวดล้อมภายในองค์การ” ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารองค์การ* หน่วยที่ 2 หน้า 2 – 30 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- UNDP. อ้างถึงใน บุญธรรม เลิศสุจีเกษม (2547) “คู่มือการสอบปลัดอำเภอ” กรุงเทพมหานคร บพิธการพิมพ์

World Bank. อ้างถึงใน สมพร ไร่บางยาง (2551) “จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร”
กรุงเทพมหานคร แอคทีฟพรีนซ์

Webster's New Word Dictionary อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
(ม.ป.ป.) “คู่มือเทคนิคและวิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่ตามแนวทางการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี” ม.ป.ท.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเพื่อทำรายงานการศึกษาค้นคว้า
อิสระ ใช้สอบถามคณะผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ นายกองค์การ
บริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และพนักงานส่วนตำบล (ข้าราชการและ
ลูกจ้างประจำ) เพื่อศึกษาการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่จะทำให้การนำหลักการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยจะ
ถือเป็นความลับและจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น ดังนั้นข้อมูลดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อ
การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด แต่จะนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่เสียสละในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

(นายประวิช ภาระนนท์)

นักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

e-mail: pra-wich@hotmail.com โทรศัพท์ 0 3645 1223 โทรศัพท์มือถือ 0 87365 5854

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ( ) หน้าข้อความที่ท่านเลือกเพียงข้อละ 1 คำตอบ

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) 18 – 30 ปี ( ) 31 – 40 ปี
( ) 41 - 50 ปี ( ) 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
( ) มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
( ) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ปัจจุบันท่านได้รับเงินเดือน

( ) ไม่เกิน 5,000 บาท ( ) 5,001 – 10,000 บาท
( ) 10,001 – 15,000 บาท ( ) 15,001 – 20,000 บาท
( ) มากกว่า 20,000 บาท

5. ปัจจุบันท่านดำรงตำแหน่ง

( ) นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล ( ) รองนายกองจัดการบริหารส่วนตำบล
( ) นักบริหารงานอบต. (ปลัดอบต.) ( ) นักบริหารงานคลัง
( ) นักบริหารงานช่าง ( ) ตำแหน่งอื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้อย่างละเอียด และพิจารณาว่าข้อความต่อไปนี้ท่านมีการปฏิบัติโดยนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กร แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านเพียงข้อละ 1 คำตอบ

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
	การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติหลักนิติธรรม				
1	องค์กรของท่านกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้ในระเบียบหรือกฎหมายอย่างชัดเจน				
2	ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่าน มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด				
3	องค์กรของท่านปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี				
4	ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ด้วยการเคารพสิทธิ หน้าที่และเสรีภาพของประชาชน				
5	องค์กรของท่านออกระเบียบหรือกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และตรงตามความต้องการของประชาชน				
6	ท่านคิดว่าบุคลากรในองค์กรของท่านปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติงาน				
7	องค์กรของท่าน โดยเฉพาะผู้บริหารได้กำหนดนโยบาย การวางแผนการปฏิบัติงานโดยอ้างอิงระเบียบหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
8	องค์กรของท่านได้กำหนดแนวทางและหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีไว้ในกฎหมายหรืออย่าง ระเบียบชัดเจนหรือไม่				
9	องค์กรของท่านได้สำรวจ ตรวจสอบและทบทวน ระเบียบ กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบเพื่อยกเลิก ปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นใหม่ให้ทันสมัยและเป็น ธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม				
	หลักคุณธรรม				
1	องค์กรของท่านได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน				
2	ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต				
3	องค์กรของท่านให้บริการประชาชนทุกระดับ อย่างเท่าเทียมกัน				
4	องค์กรของท่านใช้ระเบียบ กฎหมายกับประชาชน ทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม				
5	ท่านคิดว่า การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติในองค์กรสามารถสร้างความเป็นธรรมและ ความสมดุลแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน				
6	องค์กรของท่านปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมทำให้ คุณภาพชีวิตของประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรขององค์กร ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด				
7	องค์กรของท่านปฏิบัติงานตามหลักคุณธรรมทำให้ สังคมมีเสถียรภาพ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และ มีระเบียบวินัย				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
8	องค์กรของท่านปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โปร่งใสตรวจสอบได้และได้รับการยอมรับจากประชาชน				
9	องค์กรของท่านกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน โดยยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ยึดถือหลักคุณธรรม ให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนและสังคม				
	หลักความโปร่งใส				
1	องค์กรของท่านกำหนดกระบวนการหรือขั้นตอน และระยะเวลาการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน				
2	องค์กรของท่านได้สร้างระบบกระบวนการ การพิจารณาความดี ความชอบ และการจ่าย ค่าตอบแทนตามผลงานที่เป็นธรรมและเปิดเผย				
3	องค์กรของท่านได้จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ การปฏิบัติงาน การควบคุมภายในเพื่อสร้างความ มั่นใจว่าการปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ตลอดจน ลดความผิดพลาดจากผลการปฏิบัติงาน				
4	องค์กรของท่านเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน ทราบอย่างน้อยเพียงใด				
5	องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนและ สื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างในการ ดำเนินงานขององค์กร โดยพิจารณาถึงประโยชน์และ ผลเสียต่อประชาชนและสังคม				
	องค์กรของท่านมีการติดตามประเมินผลความ พึงพอใจของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ				
7	องค์กรของท่านปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีความ โปร่งใส เปิด เผยต่อสาธารณะอย่างน้อยเพียงใด				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
8	องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชน สื่อมวลชน และองค์กรอื่นมีโอกาสควบคุมฝ่ายบริหาร โดยวิธีการต่างๆ				
9	องค์กรของท่านได้กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติการสร้างความไว้วางใจของบุคลากรและประชาชน โดยการกระจายอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน				
10	องค์กรของท่านกำหนดให้มีค่าตอบแทนพิเศษสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด และเป็นผลสำเร็จ				
	หลักการมีส่วนร่วม				
1	องค์กรของท่านเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการ				
2	องค์กรของท่านมีการรณรงค์และประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ				
3	องค์กรของท่านจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการสาธารณะ				
4	องค์กรของท่านจัดตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรในระดับพื้นที่ที่มีผู้แทนมาจากประชาชน				
5	องค์กรของท่านจัดทำสัญญาประชาคม โดยสัญญาว่าจะทำอะไรให้แก่ประชาชนอย่างเป็นทางการและเป็นลายลักษณ์อักษร				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
6	องค์กรของท่านให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่จะ ได้รับจากการมีส่วนร่วมและพัฒนาสมรรถนะ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเต็มที่และ เกิดประโยชน์สูงสุด				
7	ท่านคิดว่าองค์กรของท่านได้มีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ผู้ดำรง ตำแหน่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการ เรื่องนั้น โดยตรง เพื่อความรวดเร็ว และลดขั้นตอน การปฏิบัติงาน				
8	องค์กรของท่านจัดให้มีการทำเอกสาร จดหมายข่าว หรือวารสารเพื่อเป็นสื่อในการแสดงความคิดเห็น และเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานขององค์กร แก่สาธารณะ				
	หลักความรับผิดชอบ				
1	องค์กรของท่านบริหารงานมีความรับผิดชอบต่อ คุณภาพของผลผลิตและบริการ มีความถูกต้อง ครบถ้วน ได้รับการยอมรับจากประชาชนและ ผู้เกี่ยวข้อง				
2	ผู้บริหารขององค์กรของท่านส่งเสริมให้บุคลากร ทำงานที่เป็นทีม ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่ แตกต่างกันของบุคลากร				
3	ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านมีความมุ่งมั่น และตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเต็ม ความสามารถ				
4	ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติงาน ด้วยความสำนึกรับผิดชอบต่อประชาชนและสังคม				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
5	หากการปฏิบัติงานมีความผิดพลาดท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านกล้าที่จะยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำและยินดีแก้ไข				
6	ผู้บริหารขององค์กรของท่านได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยตระหนักในสิทธิหน้าที่ความตํานักรับผิดชอบต่อสังคม และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาอย่างชัดเจน				
7	องค์กรของท่านกำหนดการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระบบอย่างสม่ำเสมอเพื่อตรวจสอบว่าผลงานนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้หรือไม่				
8	ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกเพื่อปรับเปลี่ยนองค์กรให้มีความทันสมัย มีคุณภาพที่ดีและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน				
9	องค์กรของท่านกำหนดเป้าหมายของการบริหารงานและประกาศให้ทุกคนได้รับทราบและเข้าใจถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุผล เพื่อให้เกิดการประสานงานอย่างเป็นระบบและเพิ่มผลผลิตโดยรวมขององค์กร				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	หลักความคุ้มค่า				
1	ท่านคิดว่าบุคลากรขององค์กรของท่านปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม มีการออกแบบงานใหม่ วิธีการใหม่ สร้างสรรค์ผลผลิตและบริการให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น				
2	องค์กรของท่านสร้างระเบียบวินัยและความประหยัดในการใช้จ่ายงบประมาณ โดยพยายามลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและการเพิ่มผลผลิต				
3	องค์กรของท่านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างขีดความสามารถและใช้ประโยชน์จากบุคลากรอย่างคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน				
4	ท่านคิดว่าองค์กรของท่านมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับองค์กรอื่นอยู่ในระดับใด				
5	องค์กรของท่านปฏิบัติงาน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่างๆ รวมถึงการประหยัดงบประมาณ				
6	องค์กรของท่านกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน ประเภทและคุณภาพเดียวกันหรือคล้ายคลึงกันของงานบริการ โดยจัดทำแผนการลดรายจ่ายต่อหน่วยบริการสาธารณะเพื่อความคุ้มค่าของทรัพยากรการบริหาร				
7	องค์กรของท่านจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติงาน สำหรับเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าพันธกิจใดสมควรดำเนินการต่อไปหรือยุบเลิกเพื่อประหยัดงบประมาณในการดำเนินการ				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
	ข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติ				
1	ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติทำให้สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายขององค์กรและก่อให้เกิดประโยชน์สุข แก่ประชาชนและสังคม				
2	ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติในองค์กรจะเกิดความเชื่อมั่นนำมาซึ่ง ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดคือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล				
3	ท่านคิดว่าข้อดีของการนำหลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรอยู่บนหลักการ บริหารงานที่เป็นธรรม สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ มีจิตสำนึกในการปฏิบัติงานและมีความรับผิดชอบ ในสิ่งที่ได้กระทำมากน้อยเพียงใด				
4	ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติในองค์กรสอดคล้องกับนวัตกรรม และการ นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงานมาก น้อยเพียงใด				
5	ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาปฏิบัติในองค์กรสามารถลดระยะเวลาของขั้นตอน การปฏิบัติงานขององค์กรก่อให้เกิดประสิทธิภาพและ คุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ				

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
6	ท่านคิดว่าหลักสาระสำคัญของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีสามารถพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่การบรรลุประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริการสาธารณะอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน				
7	ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติในองค์กรจะสามารถลดการกระทำผิดวินัย การทำผิดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของบุคลากรในองค์กร				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะที่จะทำให้การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริงและตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านคิดว่าการนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ขององค์กรของท่านมีปัญหา และอุปสรรคใดในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ปัญหาด้านทรัพยากรมนุษย์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ปัญหาด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ปัญหาด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ปัญหาด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

2. การนำหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีมาปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี ขององค์กรของท่าน ท่านมีข้อเสนอแนะใดในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากรมนุษย์

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ข้อเสนอแนะด้านงบประมาณ

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 ข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ท่านให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างยิ่ง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายประวิช การะนนท์
วัน เดือน ปีเกิด	18 ตุลาคม 2514
สถานที่เกิด	อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2546
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองม่วง อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่ง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน